

Biblioteka Raczyńskich w 2023 roku

Raport

Wstęp

Za nami kolejny intensywny rok, który przyniósł nam dużo wyzwań – zarówno tych codziennych, jak i nowych: takich, z którymi mierzymy się nieczęsto lub z którymi zmierzaliśmy się po raz pierwszy. Były wśród nich między innymi starania o włączenie do grona bibliotek korzystających z nowoczesnego systemu bibliotecznego ALMA i wspólnej dla tych bibliotek wyszukiwarki Primo oraz działania mające na celu włączenie cennych książek do Narodowego Zasobu Bibliotecznego. Swą działalność po pandemicznej przerwie wznowiły kluby dyskusyjne, obok nich pojawiły się też nowe. Z kolei autorki i organizatorki cyklu Wtorek dla Seniora oprócz spotkań związanych z literaturą i kulturą proponowały w tym roku nowy typ zajęć: treningi pamięci. Współpraca z Biblioteką Jiřeho Mahena zaowocowała nie tylko Dniami Kultury Polskiej w Brnie (wiosną) i Dniami Kultury Czeskiej w Poznaniu (jesienią) oraz stażami bibliotekarskimi, lecz także dwiema konferencjami branżowymi *Biblioteka – ostoja w burzliwych czasach*, pierwszą w stolicy Moraw i drugą w naszej książnicy. Bibliotekarze z Działu Informacji i Udostępniania Zbiorów przygotowali i przeprowadzili, we współpracy z pracownikami innych działów, multidyscyplinarny projekt *Dzieciństwo na trzepaku*. Wystawa stanowiąca część projektu biła rekordy popularności: obejrzało ją ponad dwanaście tysięcy osób! Ośrodek Dokumentacji Wielkopolskiego Środowiska Literackiego przygotował krytyczne wydanie

powieści Przemysława Bystrzyckiego *Labirynt*. Trwają też rozpoczęte jesienią 2022 roku prace badawcze nad Skarbem Latanowicza, które przynoszą nam coraz to nowe odkrycia. Wciąż realizujemy nasze stałe projekty, adresowane do dzieci i do dorosłych.

Najważniejsze cele, jakie postawiliśmy sobie w 2023 roku

- ▶ wzrost liczby użytkowników Biblioteki, odwiedzin i wypożyczeń
- ▶ zwiększenie liczby dostępnych tytułów, zwłaszcza nowości wydawniczych
- ▶ włączenie części zabytkowych zbiorów Biblioteki Raczyńskich do Narodowego Zasobu Bibliotecznego
- ▶ włączenie do grona bibliotek, w których zostanie wdrożony system biblioteczny ALMA wraz z wyszukiwarką Primo
- ▶ realizacja projektu *Dzieciństwo na trzepaku*
- ▶ kontynuacja – wspólnie z Wdziałem Historii UAM – realizacji projektu *Inwentaryzacja zbiorów S. Latanowicza w Bibliotece Raczyńskich*
- ▶ organizacja – drugiego już – Festiwalu Ludzie Książki
- ▶ organizacja, wspólnie z Biblioteką Jiřeho Mahena w Brnie, dwóch konferencji branżowych pod wspólną nazwą *Biblioteka – ostoja w burzliwych czasach*

- ▶ kontynuacja stałych programów czytelniczych i edukacyjnych: Zima z książką (w tym roku: *Zima z PSYjacielem*), Lato z książką (w tym roku: *Dzieci z dalekich stron świata*), Jesień... (w tym roku: *Jesień w gwiazdach zapisana*), Czytaty (w tym roku: *Czytaty 7*), Narodowe Czytanie (w tym roku: *Nad Niemnem*), Noc Bibliotek
- ▶ rozwój sieci książkomatów, doskonalenie tej usługi: optymalizacja lokalizacji urzędów i ich wykorzystania (zadanie wieloletnie)
- ▶ stała edukacja czytelnicza i kulturalna

Narodowy Zasób Biblioteczny

Jesienią 2022 roku Prezydent Miasta Poznania złożył wniosek o włączenie części zbiorów Biblioteki Narodowej do Narodowego Zasobu Bibliotecznego (NZB) – zespołu najcenniejszych zabytków piśmienniczych przechowywanych w polskich bibliotekach. Wiosną 2023 roku – 13 kwietnia – przyjęliśmy w Bibliotece Raczyńskich zespół roboczy Rady ds. Narodowego Zasobu Bibliotecznego, którego zdaniem była ocena zabytków zgłoszonych przez Prezydenta Miasta Poznania do NZB oraz warunków ich przechowywania.

Zespół roboczy pracujący pod kierownictwem dr. Tomasza Makowskiego, dyrektora Biblioteki Narodowej, wydał pozytywną opinię. Zalecił również zgłoszenie kolejnych naszych zbiorów do NZB. Zgodnie z tym zaleceniem pracujemy nad przygotowaniem kolejnego wniosku, by przedstawić do Prezydentowi Miasta Poznania, gdy tylko Minister KiDN włączy pierwszą zgłoszoną przez nas transzę do zasobu narodowego.

Skarb Latanowicza

Mamy w bibliotece skarb. Nie jest on złożony w dębowych skrzyniach z ciężkimi okuciami, lecz... stoi na półkach. To kolekcja Stanisława Latanowicza, którą w 1938 roku Miasto odkupiło od właściciela i przekazało Bibliotece Raczyńskich oraz ówczesnemu Muzeum Miejskiemu (dzisiejszemu Muzeum Narodowemu w Poznaniu). Część tych zbiorów zaginęła w czasie II wojny światowej, reszta została przed laty rozproszona pośród innych rękopisów i starodruków należących do Biblioteki. Teraz trzeba je rozpoznać, wyłuskać z całości zbiorów, zbadać i na nowo zinwentaryzować – po to, by kolekcja Latanowicza odzyskała swoją tożsamość.

Prace pod kierownictwem prof. UAM dr. hab. Piotra Pokory i prof. UAM dr hab. Ewy Syski rozpoczęły się z początkiem listopada 2022 roku i toczą się na trzech równoległych polach. Pole pierwsze: odnalezienie, wyodrębnienie i skatalogowanie starych druków z kolekcji Latanowicza. Działania na tej płaszczyźnie przebiegają płynnie i angażują sześć osób. Pole drugie to prace związane z identyfikacją rękopisów, prowadzone przez dwie osoby. Do trzeciego obszaru działań, katalogowania dokumentów królewskich, kierownicy projektu zaprosili specjalistę z zakresu dyplomatyki, prof. UAM dr. hab. Macieja Dornę. Do 31 grudnia 2023 roku rozpoznano i skatalogowano około 1100 starych druków z kolekcji.

Od kwietnia 2023 roku trwa digitalizacja katalogowanych obiektów. Zespół inwentaryzujący kolekcję włączył się w sposób formalny w działania Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu – plan założenia konsorcjum stawiającego sobie za cel stworzenie ogólnopolskiej bazy proveniencyjnej, do której będą także wprowadzane informacje o obiektach z Działu Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich. Do końca 2023 roku zidentyfikowano i skatalogowano blisko półtora tysiąca znaków proveniencyjnych z zespołu starych druków.

Projekt finansowany ze środków Ministra Edukacji i Nauki w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

System biblioteczny ALMA

Alma

Primo

Wiosną – 18 maja – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaakceptował listę rankingową bibliotek, w których zostaną wdrożone darmowy system ALMA i wyszukiwarka Primo; w gronie dużych bibliotek z całego kraju, które otrzymają owe narzędzia, jedno z najnowocześniejszych rozwiązań w tym zakresie, znalazła się Biblioteka Raczyńskich. Spośród poznańskich księżnic beneficjentem tego programu jest również Biblioteka Uniwersytecka, która podobnie jak Biblioteka Raczyńskich zostanie włączona do sieci instytucji wyposażonych w te narzędzia w 2025 roku.

Rozpoczęliśmy już intensywną pracę nad przygotowaniem wszystkich danych do migracji z obecnego systemu do Almy. Z uwagi na dużą odmienność tych dwóch systemów, a także wiek i stan narzędzia, z którego obecnie korzystamy, jest to zadanie pracochłonne i czasochłonne.

Dostęp do systemu bibliotecznego i wyszukiwarki zostanie sfinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

Czytelnicy | odwiedziny | wypożyczenia

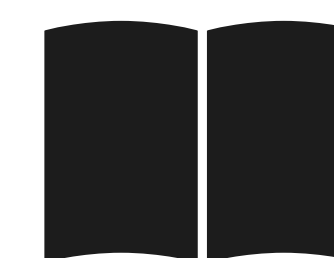
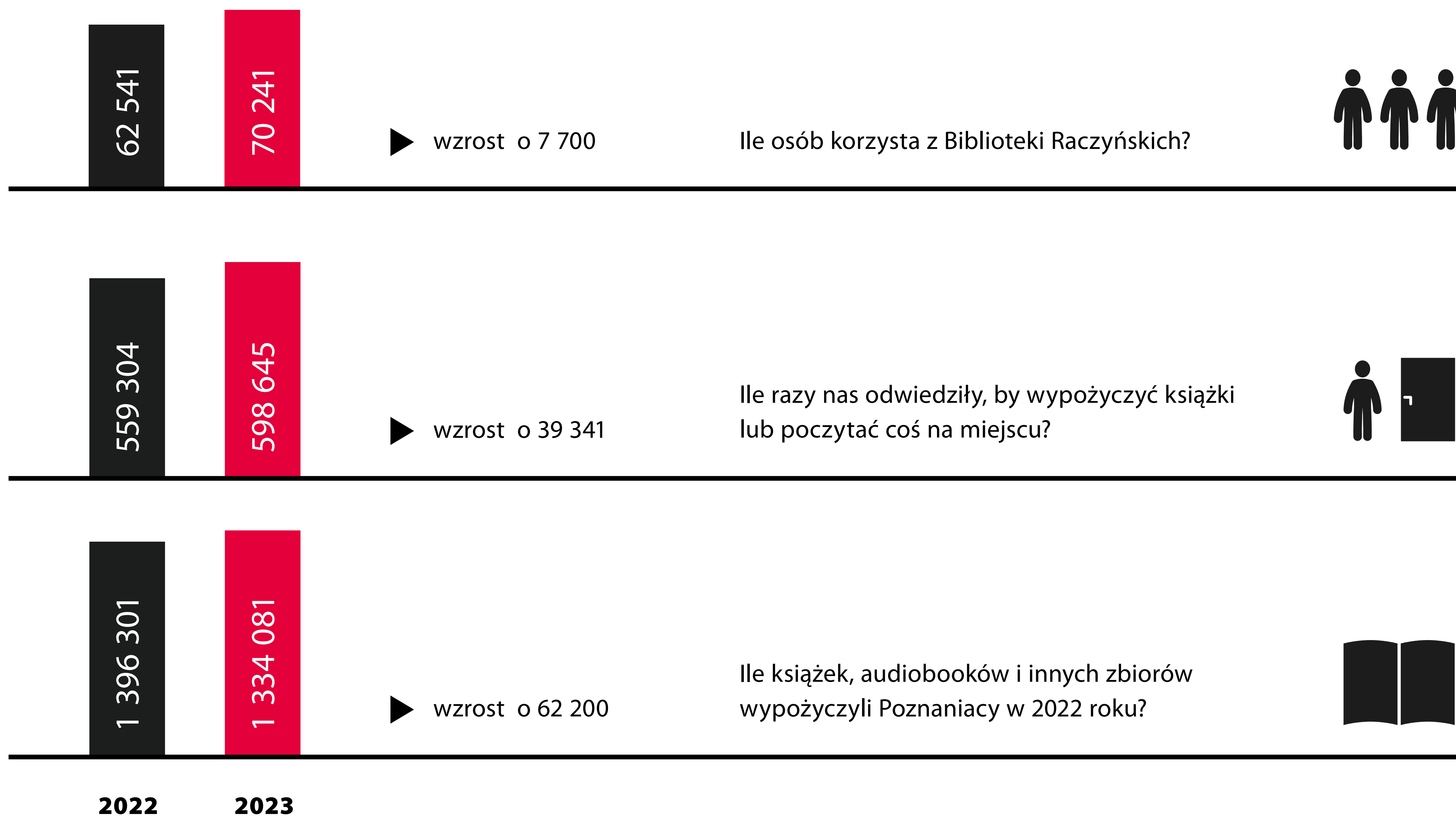

Lubimy naszą Bibliotekę. Czyelnicy chyba też ją lubią – tak przynajmniej można sądzić z częstych wizyt, które nam składają, z liczby wypożyczonych książek, audiobooków, filmów płyt z muzyką, czasopism. I z liczby zajętych miejsc w naszych czytelniach.

Jak czyta Poznań?

CO CZYTA POZNAŃ? 2023

Co czyta Poznań?

Jak co roku, sprawdziliśmy, po jakie książki najchętniej sięgają mieszkańcy naszego miasta, zarówno dorośli, jak i dzieci. Wyniki zaprezentowaliśmy i podsumowaliśmy podczas konferencji prasowej 23 stycznia 2024 roku. Tego samego dnia zostały publikowane na stronie Biblioteki Raczyńskich oraz w innych mediach.

CO CZYTA POZNAŃ? 2023

Biblioteka
Raczyńskich

Literatura beletrystyczna dla dorosłych

1. Barbara Wysoczańska **Świat na nowo**. Filia 2022
2. Barbara Wysoczańska **Naręczona nazisty**. Filia 2021
3. Barbara Wysoczańska **Siła kobiet**. Filia 2022
4. Lucinda Riley **Dziewczyna z Neapolu**. Albatros 2020
5. Lucinda Riley **Pokój motyli**. Albatros 2019
6. Lucinda Riley **Tajemnice Fleet House**. Albatros 2022
7. Lucinda Riley **Drzewo Anioła**. Albatros 2018
8. Kristin Hannah **Słowik**. Świat Książki 2016
9. Lucinda Riley **Zaginiona siostra**. Albatros 2021
10. Lucinda Riley **Sekret Heleny**. Albatros 2019
11. Ryszard Ćwirlej **Śmierci ulotny woal**. Czwarta Strona 2022
12. Katarzyna Michalak **Piastunka róż**. Znak. Jednym Słowem 2022
13. Lucinda Riley **Siostra słońca**. Albatros 2020
14. Danielle Steel **Dziewięć losów**. Między Słowami 2021
15. Wojciech Chmielarz **Wyrwa**. Marginesy 2020
16. Lucinda Riley, Harry Whittaker **Atlas. Historia Pa Salta**. Albatros 2023
17. Wojciech Chmielarz **Rana**. Marginesy 2019
18. Lucinda Riley **Siostra perły**. Albatros 2018
19. Kristin Hannah **Pozwól odejść**. Świat Książki 2021
20. Krystyna Mirek **Zapach bzów**. Zwierciadło 2022

CO CZYTA POZNAŃ? 2023

Biblioteka
Raczyńskich

Literatura niebeletrystyczna dla dorosłych

1. Natalia de Barbaro **Czuła przewodniczka. Kobieta droga do siebie**. Agora 2021
2. Joanna Kuciel-Frydryszak **Służące do wszystkiego**. Marginesy 2018
3. Agata Romaniuk **Krótko i szczęśliwie. Historie późnych miłości**. Wydawnictwo Poznańskie 2022
4. Magdalena Jaros **Ty pieronie! Biografia Franciszka Piezki**. Dom Wydawniczy Rebis 2023
5. Marcin Gutowski **Bielmo. Co wiedział Jan Paweł II**. Agora 2022
6. Joanna Gierak-Onoszko **27 śmierci Toby'ego Obeda**. Dowody na Istnienie 2019
7. Adam Wajrak **Na Północ. Jak pokochałem Arktykę**. Agora 2022
8. John Glatt **Idealny tata**. Filia 2022
9. Marcin Kącki **Poznań. Miasto grzechu**. Czarne 2017
10. Tova Friedman **Byłam dzieckiem z Auschwitz. Opowieść o ocaleniu**. Poradnia K 2023
11. Maria Rataj **Grzeszne miasto**. Kwartet 2007
12. Kacper Pobłocki **Chamstwo**. Czarne 2021
13. Joanna Kuciel-Frydryszak **Chłopki. Opowieść o naszych babkach**. Marginesy 2023
14. Marcin Margielewski **Kłamstwa arabskich szejków**. Prószyński i S-ka 2022
15. Agata Romaniuk **Z miłości? To współczuję. Opowieści z Omanu**. Wydawnictwo Poznańskie 2019
16. Marcin Margielewski **Zaginione arabskie księżniczki**. Prószyński Media 2020
17. Anna Sawińska **Przesłonięty uśmiech. O kobietach w Korei Południowej**. Czarne 2022
18. Katarzyna Michalczak **Synu, jesteś kotem**. Cyranka 2023
19. Wojciech Jagielski **Druga strona świata**. Znak 2022
20. Maria Peszek **Naku*wiam zen**. Marginesy 2022
21. Michał Rusinek **Nic zwyczajnego. O Wisławie Szymborskiej**. Znak 2016

CO CZYTA POZNAŃ? 2023

Literatura beletrystyczna dla dzieci

1. Martin Widmark *Tajemnica pływalni*. Zakamarki 2013
2. Martin Widmark *Tajemnica zamku*. Zakamarki 2018
3. Martin Widmark *Tajemnica mody*. Zakamarki 2017
4. Martin Widmark *Tajemnica biblioteki*. Zakamarki 2011
5. Martin Widmark *Tajemnica pożarów*. Zakamarki 2015
6. Anita Głowińska *Kto mieszka w lesie?* Media Rodzina 2019
7. Martin Widmark *Tajemnica wyścigu*. Zakamarki 2014
8. Martin Widmark *Tajemnica urodzin*. Zakamarki 2014
9. Anita Głowińska *Kicia Kocia u dentysty*. Media Rodzina 2014
10. Martin Widmark *Tajemnica hotelu*. Zakamarki 2008
11. Martin Widmark *Tajemnica galopu*. Zakamarki 2012
12. Martin Widmark *Tajemnica miłości*. Zakamarki 2012
13. Martin Widmark *Tajemnica więzienia*. Zakamarki 2016
14. Martin Widmark *Tajemnica filmu*. Zakamarki 2020
15. Martin Widmark *Tajemnica złota*. Zakamarki 2010
16. Martin Widmark *Tajemnica srebra*. Zakamarki 2019
17. Anita Głowińska *Co z tymi śmieciami?* Media Rodzina 2018
18. Jeff Kinney *Krótką piłka*. Nasza Księgarnia 2022
19. Martin Widmark *Tajemnica zwierząt*. Zakamarki 2011
20. Jeff Kinney *No to lecimy*. Nasza Księgarnia 2017

CO CZYTA POZNAŃ? 2023

Literatura niebeletrystyczna dla dzieci

1. Emily Hawkins *Atlas przygód dinozaurów*. Nasza Księgarnia 2019
2. Emilia Dziubak *Co robią dinozaury*. Nasza Księgarnia 2017
3. Nela *Nela i skarby Karaibów*. Burda NG Polska 2017
4. Nela *Nela i tajemnice oceanów*. Burda NG Polska 2017
5. *Brud. Cuchnąca historia higieny*. Dwie Siostry 2021
6. Piotr Socha *Drzewa*. Dwie Siostry 2018
7. Aleksandra i Daniel Mizielińscy *Daj gryza. Smakowite historie o jedzeniu*. Dwie Siostry 2020
8. Nela *Nela i tajemnice świata*. Burda NG Polska 2015
9. Nela *Nela na kole podbiegunowym*. Burda NG Polska 2016
10. Emily Hawkins *Atlas oceanicznych przygód*. Nasza Księgarnia 2021
11. Nikola Kucharska *Fakty i plotki o smokach*. Nasza Księgarnia 2020
12. Nela *Nela na tropie przygód*. Burda NG Polska 2015
13. Helene Druvert *Anatomia*. Mamania, Grupa Wydawnicza Relacja 2017
14. Nela *Nela w krainie orek*. Burda Media Polska 2019
15. Emilia Dziubak *Co budują zwierzęta?* Nasza Księgarnia 2020
16. Nela *Nela i wyprawa do serca dżungli*. Burda Publishing Polska 2018
17. Charlotte Guillain *Tajemniczy świat pod stopami*. Wilga, Grupa Wydawnicza Foksal 2018
18. Stephen Biesty *Pociągi*. Debit 2017
19. Nela *Nela na wyspie rajskich ptaków*. Burda Publishing Polska 2018
20. Jacek Ambrożewski *Ale odlot! Rysunkowa historia lotnictwa*. Dwie Siostry 2022

CO CZYTA POZNAŃ? 2023

Biblioteka
Raczyńskich

Legimi

1. Joanna Kuciel-Frydryszak **Chłopki. Opowieść o naszych babkach.** Marginesy 2023
2. Fredric Backman **Mężczyzna imieniem Ove.** Marginesy 2022
3. Bonnie Garmus **Lekcje chemii.** Marginesy 2022
4. Linn Strømsborg **Ku*wa, k*rwa, kur*a.** ArtRAge 2023
5. Rebecca F. Kuang **Babel.** Fabryka Słów 2023
6. Linn Strømsborg **Nigdy, nigdy, nigdy.** ArtRage 2022
7. Delia Owens **Gdzie śpiewają raki.** Świat Książki 2019
8. Weronika Marczak **Rodzina Monet.** You & YA 2023
9. Rebecca F. Kuang **Yellowface.** Fabryka Słów 2023
10. Rebecca Yarros **Fourth Wing. Czwarte Skrzydło.** Filia 2023
11. Jan Światała **Polski SOR. Uwaga, będzie bolało.** MANDO 2022
12. Juan Gómez-Jurado **Reina Roja. Czerwona Królowa.** Sine Qua Non 2023
13. Claire Douglas **Dziewczyny, które zaginęły.** Filia 2023
14. Ito Ogawa **Kameliowy Sklep Papierniczy.** Tajfuny 2023
15. Hannah Grace **Icebreaker.** Zysk i S-ka 2023
16. Camilla Läckberg **Kukulcze jajo.** Czarna Owca 2023
17. Fredrik Backman **Niespokojni ludzie.** Marginesy 2022
18. Valerie Perrin **Życie Violette.** Albatros 2022
19. Merryn Allingham **Morderstwo w księgarni.** MANDO 2023
20. Gabrielle Zevin **Jutro, jutro i znów jutro.** Zysk i S-ka 2023

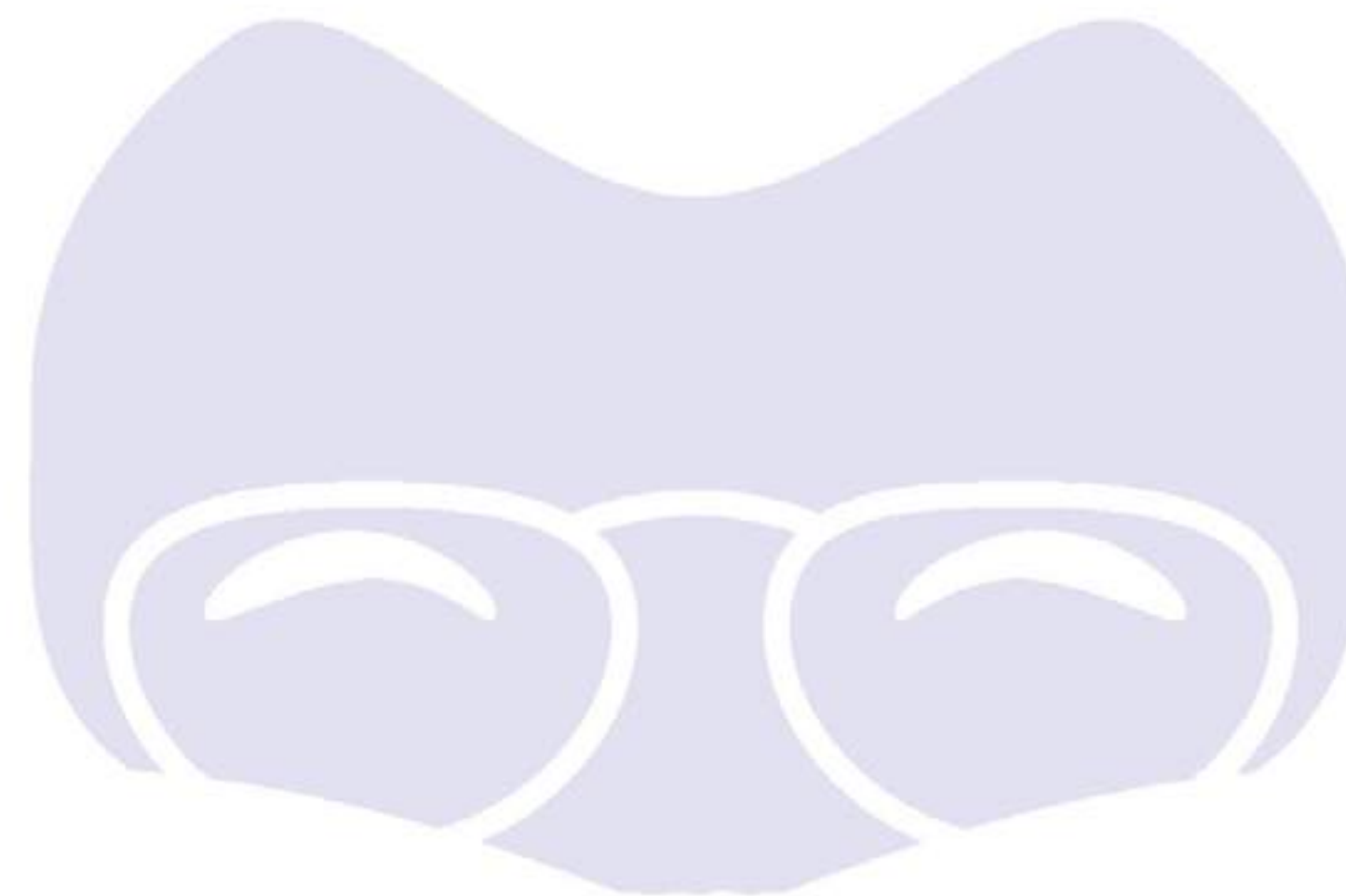
CO CZYTA POZNAŃ? 2023

Biblioteka
Raczyńskich

Lektury

1. Jan Parandowski **Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian.** Puls 1992
2. Justyna Bednarek **Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek.** Poradnia K 2015
3. Andrzej Maleszka **Czerwone krzesło.** Znak 2009
4. Janusz Christa **Szkoła latania.** Egmont Polska 2017
5. C.S. Lewis **Lew, czarownica i stara szafa.** Media Rodzina 2005

Usługi niestandardowe i ich odbiorcy

Ile osób korzysta z książkomatów?

Ile książek wypożyczyliśmy tą drogą?

Z których książkomatów Poznaniacy korzystają najchętniej?

- ▶ ul. Zamenhoffa 132 – przy markecie Lidl
- ▶ Junikowo – pętla tramwajowa
- ▶ os. Lecha 121 – prześwit pawilonu handlowo-usługowego

Nasza sieć książkomatów działa od maja 2022 roku. Rok 2023 był więc dla niej pierwszym pełnym dwunastomiesięcznym cyklem działania. Widzimy wzrost zainteresowania tą formą wypożyczeń. Byłby on zapewne jeszcze większy, gdyby nie czerwcową potężną awaria serwerów bibliotecznych – jednym z jej skutków było unieruchomienie książkomatów na miesiąc.

W odpowiedzi na sugestie i oczekiwania Czytelników wprowadzamy drobne zmiany, by dostęp do urządzeń był dogodniejszy: książkomat stojący przy pętli Starołęka został przeniesiony na ulicę Ożarowską, natomiast urządzenie przy ul. Poszwińskiego (Strzeszyn), którego z żadnej strony nie osłaniają budynki chroniące przed wiatrem lub deszczem, otrzymało własną wiatę.

Nadal te same trzy książkomaty cieszą się największą popularnością, choć w stosunku do poprzedniego roku zamieniły się miejscami na podium – tym razem pierwszeństwo przypada Czytelnikom korzystającym z urządzenia przy ul. Zamenhoffa.

Czytelnicy ze szczególnymi potrzebami

Seniorzy to w Polsce społeczność coraz liczniejsza – a dla nas niezmiennie ważna. Dlatego staramy się zapewnić im jak najlepszy dostęp do literatury: kupujemy książki z dużą czcionką, staramy się – tam gdzie to możliwe – zapewnić dostępność architektoniczną naszych placówek, organizujemy spotkania czytelnicze specjalnie dla tej grupy naszych użytkowników, a także kursy komputerowe i inne zajęcia.

Staramy się też zapewnić dostęp do literatury tym mieszkańcom naszego miasta, którzy do biblioteki dotrzeć nie mogą, czy to z powodu wieku, czy z uwagi na stan zdrowia. Służą temu wprowadzone przed kilku laty programy „Książka dla Seniora” i „Czytanie bez Barrier”. Bibliotekarze z czterech naszych filii w każdy poniedziałek zawożą uczestnikom programu do domów zamówione przez nich książki, a odbierają przeczytane. Udział w obu programach jest darmowy.

Kolejna forma udostępniania zbiorów adresowana jest przede wszystkim do osób z dysfunkcją narządu wzroku, choć nie tylko: korzystają z niej również osoby niepełnosprawne ruchowo, którym trudno przewracać strony książki, oraz seniorzy. To tzw. książka mówiona. Można ją odtwarzać na czytnikach. Udostępniamy też książki drukowane pismem wypukłym.

Z myślą o czytelnikach ze szczególnymi potrzebami podjęliśmy prace nad nową stroną internetową biblioteki, co było możliwe dzięki środkom uzyskanym z Europejskiego Funduszu Społecznego; dzięki tej samej dotacji zorganizowaliśmy też cykl wydań *Biblioteka dostępna*, który zostanie przedstawiony w kolejnej części raportu.

Programy „Książka dla Seniora” i „Czytanie bez Barrier”

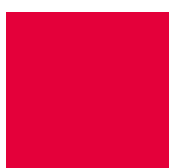
- ▶ Liczba osób korzystających z obu programów: **97**
- ▶ Liczba wypożyczeń: **3 450**
w tym **3 381** książek i **69** audiobooków

Książka mówiona

- ▶ Liczba osób korzystających z kolekcji książki mówionej: **124**
- ▶ Liczba wypożyczonych tytułów: **12 198**

Pismo wypukłe

- ▶ Liczba osób korzystających ze zbiorów w alfabecie Braille'a: **3**
- ▶ Liczba wypożyczonych książek: **120**

Dostęp do e-booków

Popularność kodów dostępu do e-booków i audiobooków z platform dystrybucyjnych w Bibliotece Raczyńskich stale rośnie. W pierwszej połowie roku dysponowaliśmy pięćdziesięcioma kodami miesięcznie – cała pula rozchodziła się... w trzy minuty. By dać szansę jak największej liczbie osób na korzystanie z tej formy czytelnictwa, wprowadziliśmy zasadę: jednej osobie dajemy kod co drugi miesiąc; niemniej to wciąż było za mało. Nowa umowa, którą podpisaliśmy w lipcu 2023 roku, opiewała już na 60 kodów miesięcznie; nieco więcej, ale wciąż nie byliśmy w stanie zaspokoić czytelniczego zainteresowania. Jesienny zastrzyk finansowy – uzupełnienie dotacji podmiotowej, którą przyznaje nam Miasto – pozwolił nam podpisać w październiku aneks do lipcowej umowy: od listopada co miesiąc rozdajemy czytelnikom 194 kody dostępu do e-booków i audiobooków.

Ilu czytelników Biblioteki Raczyńskich skorzystało z tej oferty?

▶ w 2022 roku: **369**

▶ w 2023 roku: **454**

Ile książek wypożyczyli?

▶ w 2022 roku: **12 377**

▶ w 2023 roku: **15 243** (e-booki: **12 313**, audiobooki: **2 930**)

Wypożyczalnia międzybiblioteczna

Szukasz książki, której nie ma żadna z poznańskich bibliotek? Widzisz, że książkę tę można wypożyczyć w innym mieście, ale nie masz czasu, by tam pojechać? Jeśli jesteś czytelnikiem Biblioteki Raczyńskich, sprawa jest prosta: możesz zamówić potrzebny tytuł przez naszą Wypożyczalnię Międzybiblioteczną. Jeśli chcesz przeczytać lub przejrzeć całą książkę, sprowadzimy ją, być mógł lub mogła skorzystać z niej w naszej czytelni; jeśli potrzebny Ci jest konkretny fragment, możesz za naszym pośrednictwem zamówić jego kopię. W minionym roku наша Wypożyczalnia Międzybiblioteczna udostępniła nieco ponad sto książek.

- ▶ Liczba wypożyczeń: **114**
- ▶ Liczba kopii materiałów bibliotecznych: **52**

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Biblioteka to nie magazyn książek. Nie istnieje wyłącznie po to, by można było wziąć książkę na kilka dni lub tygodni, przeczytać i oddać – choć ta część naszej działalności jest bardzo ważna. Biblioteka to również miejsce, w którym można o książkach porozmawiać, spotkać ulubionego pisarza, posłuchać opowieści o literaturze, języku, kulturze, poznać różne zawody artystyczne i rzemieślnicze, wziąć udział w warsztatach literackich, artystycznych i nie tylko, posłuchać dobrej muzyki, znaleźć sposób na zaszczepianie w dzieciach – i w sobie – miłości do książek i czytelnicy pasji. Rocznie w naszych placówkach organizujemy tysiąc kilkaset spotkań, wykładów, warsztatów, koncertów i innych zajęć (w minionym roku było ich ponad dwa tysiące!). Trudno w raporcie przedstawić je wszystkie, przybliżymy więc kilkanaście: cyklicznych i pojedynczych. Niektóre z nich prezentowaliśmy już w raporcie półrocznym.

- ▶ Łączna liczba spotkań stacjonarnych: **2 281**
- ▶ Łączna liczba uczestników wszystkich wydarzeń stacjonarnych: **39 791**

Klub Książki u Raczyńskich

W lutym minionego roku swoją działalność, przerwana pandemią, wznowił Klub Książki u Raczyńskich. Hasło ubiegłorocznych wyborów literackich brzmiało: *Książką przez świat*. Co to właściwie znaczy? Co miesiąc proponowaliśmy członkom klubu lekturę z innego kraju. W tę literacką podróż po świecie mógł – i nadal może – udać się z nami każdy, kto chce i ma wolną chwilę w ostatni piątek miesiąca między 18:00 a 20:00. Wymagamy jedynie gotowości do podjęcia wspólnej przygody.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Kluby czytelnicze i dyskusyjne

Biblioteka
Raczyńskich
Filia Sztuki

KLUB KSIĄŻKI u Raczyńskich

spotkania w ostatnie piątki miesiąca

rozmowy o książkach

Facebook: Klub Książki u Raczyńskich

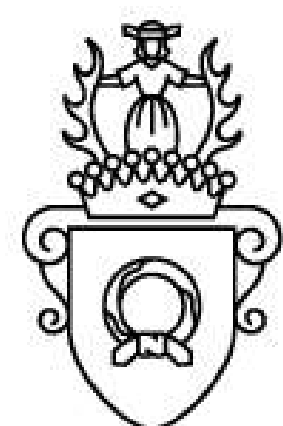

WILDECKI KLUB KSIĄŻKI

W dolinę Issy - podróż
z polskimi noblistami

25 stycznia | czwartek | 17:00

Filia Wildecka, ul. Hetmańska 91
(Galeria Green Point I piętro)

Biblioteka
Raczyńskich
Filia Wildecka

Wildecki Klub Dyskusyjny

W lutym swą działalność wznowił również Wildecki Klub Dyskusyjny. To miejsce, w którym można czerpać przyjemność z dyskusowania o literaturze. Klubowiczów łączy nie tylko dobra książka, lecz także wspólne pasje i zainteresowania, sztuka czy nawet filozofia. Na spotkaniach rozmawiamy o literaturze pięknej i literaturze faktu. Tematyka jest różnorodna, od historii po fantastykę, od geografii po sport, od filozofii po kryminał. Każdy klubowicz znajdzie tu swoje miejsce. Zapraszamy również gości. Spotkania Klubu odbywają się raz w miesiącu, w czwartki o godz. 17:00.

Kluby czytelnicze i dyskusyjne

Bookclub We need YA

Zupełnie nową inicjatywą jest młodzieżowy Bookclub We need YA, prowadzony we współpracy z oficyną We need YA, imprintem Wydawnictwa Poznańskiego. Klubowe rozmowy młodych czytelników i bookstagramerów dotyczą literatury młodzieżowej oraz tego, co dla młodzieży ważne w życiu i w literaturze. W 2023 roku klub spotkał się czterokrotnie.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Kluby czytelnicze i dyskusyjne

zapraszamy na
wrześniowy
Bookclub
We need YA

25 WRZEŚNIA,
GODZ. 18:00

BIBLIOTEKA RACZYŃSKICH,
PLAC WOLNOŚCI 19, POZNAŃ

GOŚCIE SPECJALNI: OSOBY TŁUMACZĄCE

Pogadamy
o języku!

we need YA
Biblioteka
Raczyńskich

Książkowy Klub Kapeluszowy

W Filii 14 spotykamy się z czytającą młodzieżą w Książkowym Klubie Kapeluszowym (KKK). Dzielimy się swoimi najnowszymi zachwykami czy frustracjami książkowymi, znajdujemy także czas na dyskusje o tym, co nas spotyka w rzeczywistości pozaliterackiej. KKK to miejsce, w którym nawiązują się nowe przyjaźnie, miejsce, w którym każdy zostanie wysłuchany i w którym można poczuć się bezpiecznie. Podczas spotkań uczestnicy poszerzają swoje horyzonty (nie tylko czytelnicze), odkrywają nowe zainteresowania, a także rozwijają swoje talenty – oratorskie, teatralne, plastyczne. Klub wychodzi także poza salę, w której zazwyczaj odbywają się spotkania – jego członkowie dzielą się z czytelnikami biblioteki swoimi wrażeniami, pisząc recenzje wybranych książek. Liczba członków KKK wciąż rośnie, a każde kolejne spotkanie przynosi jeszcze więcej wrażeń.

Dyskusyjny Klub Nastolatków

Dyskusyjny Klub Nastolatków spotyka się w Głównym Gmachu – w części przeznaczony dla młodych czytelników. Rozpoczął swoją działalność w drugiej połowie roku. Młodzi ludzie sami wskazują tematy, które są dla nich istotne i o których chcą porozmawiać. W 2023 roku klub spotkał się pięciokrotnie.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Kluby czytelnicze i dyskusyjne

Książkowe Biuro Podróży

Książkowe Biuro Podróży to propozycja Filii 14 dla najmłodszych czytelników. Od listopada 2022 roku co tydzień spotykamy się we w miarę stałym gronie, by wspólnie podróżować do świata książek. Na każdym zajęciach wraz z dziećmi odwiedzamy inną krainę, rozmawiamy o ważnych sprawach, bawimy się w różne gry i zabawy, z wypiekami na twarzy i w pełnym skupieniu śledzimy losy bohaterów kolejnych książek, a kulminacją zajęć jest praca plastyczna, w którą książkowi podróżnicy wkładają mnóstwo serca i talentu. Każde zajęcie kończymy przybijaniem pieczętek w specjalnym paszporcie – dzieci mogą to zrobić samodzielnie i każde czeka na ten moment z niecierpliwością.

Wybrane wydarzenia – cykliczne i pojedyncze – adresowane do dzieci

Zima z książką

Tegoroczne spotkania w filiach, prowadzone podczas ferii zimowych, upłynęły pod hasłem *Literacka zima z PSYjacielem*. Uczestnicy tych zajęć spotkali się zarówno z czworonożnymi bohaterami literackimi, jak i z psami, które pracują zawodowo: asystują osobom z niepełnosprawnością, służą w policji, pomagają w terapii. Poznawali różne rasy czworonogów, mieli okazję porozmawiać z wolontariuszami działającymi w schronisku dla zwierząt, dowiedzieć się czegoś więcej o psiej adopcji. Doskonali też swoje zdolności manualne podczas zajęć plastycznych i umiejętność myślenia, rozwiązując psie zagadki. W 91 spotkaniach prowadzonych w różnych filiach udział wzięło łącznie 915 dzieci.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

- ▶ **15** filii
- ▶ **91** spotkań
- ▶ **915** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

literacka zima z
PSY
jacielem

30 stycznia - 10 lutego

Ferie dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat
w Bibliotece Raczyńskich:

Biblioteka dla dzieci |
F 2 | F14 | F20 | F22 | F23 |
F32 | F35 | F38 | F46 | F49 |
F53 | F55 | F59 | F62 | FN |

Szczegóły i zapisy w filiach.

 Biblioteka
Raczyńskich **POZnań***

DZIECI z dalekich stron SWIATA

czerwiec | lipiec | sierpień 2023
bezpłatne zajęcia dla dzieci 6 - 12 lat
w filiach Biblioteki Raczyńskich
www.bracz.edu.pl

POZnań*

Lato z książką

Spółeczność Poznania jest wielonarodowa; mieszkańcy doświadczają tej wielonarodowości i wielokulturowości od wielu lat, a od 2022 roku jeszcze bardziej. W Bibliotece Raczyńskich zauważamy też, że nowi mieszkańcy naszego miasta, którzy przybyli tu z innych krajów, nie chcą być traktowani jako grupa osobna. Chętniej uczestniczą w tym, co adresowane do wszystkich, niż w tym, co adresowane przede wszystkim do nich. Jednym z kroków wspierających ich asymilację była najnowsza odsłona naszej bibliotecznej akcji Lato z książką, która toczyła się pod hasłem *Dzieci z dalekich stron świata*. W 17 filiach odbyły się łącznie 124 spotkania, w których udział wzięło 1254 dzieci (tj. o 235 więcej niż w roku 2022). Bibliotekarze poprowadzili dla nich zajęcia literackie, plastyczne, integracyjne, pomagali poznawać geografię, literaturę i kulturę różnych krajów. Nie zabrakło też ciekawych poleceń książkowych.

- ▶ **17** filii
- ▶ **124** spotkania
- ▶ **1 254** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

Czytaty 7

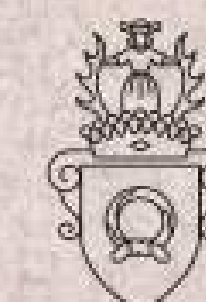
Tym razem czytatywne spotkania były nieco skromniejsze, bowiem organizowaliśmy je, polegając jedynie na własnych funduszach, bez dotacji ministerialnej. Niemniej brak tej ostatniej nie powstrzymał nas przed organizacją letniego cyklu dla dzieci i rodziców. Wspólnie z uczestnikami warsztatów rozmawialiśmy o słowach, poznawaliśmy sekretne życie pszczoł i... robiliśmy teatr.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

- ▶ **1** miejsce
- ▶ **4** spotkania
- ▶ **220** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

CZY
TATY
7

Biblioteka
Raczyńskich

POZnań*

CZYTATY 7 : SPOTKANIA DLA DZIECI I RODZICÓW | BIBLIOTEKA RACZYŃSKICH, PL. WOLNOŚCI 19
1 lipca - słowa | 22 lipca - kuchnia | 5 sierpnia - pszczoły | 26 sierpnia - teatr

Jesień w gwiazdach zapisana

Z okazji 550. rocznicy urodzin wybitnego astronoma Mikołaja Kopernika zaprosiliśmy dzieci w wieku 6-11 lat na bezpłatny cykl zajęć pt. *Jesień w gwiazdach zapisana*. Była to kolejna już odsłona naszych cotygodniowych jesiennych zajęć dla tej grupy wiekowej. W dziesięciu filiach od września do listopada młodzi czytelnicy mieli okazję spotykać się z autorami, ilustratorami, astronomami, twórcami i pasjonatami, poznawać różne oblicza Mikołaja Kopernika i dowiedzieć się, że był on nie tylko astronomem, który „wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię”, lecz także lekarzem, farmaceutą, duchownym, ekonomistą, a jego imieniem nazwano jeden z pierwiastków chemicznych. Uczestnicy zajęć poznawali różne modele teleskopów i zasady obserwacji nieba, niczym renesansowi farmaceuci próbowali swoich sił w ziołarstwie, poznawali tajniki zawodu ekonomisty, uczestniczyli w Międzgalaktycznym Turnieju Lotów Kosmicznych, zbierali gwiazdny pył i poszukiwali ukrytego za miliardami galaktyk kosmicznego slima, zastanawiali się, jak naprawdę wyglądał Mikołaj Kopernik, nagrywali podcasty o Kosmosie.

Zadanie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

- ▶ **10** filii
- ▶ **91** spotkań
- ▶ **1 328** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

Jesień

W GWIAZDACH ZAPISANA

WRZESIEŃ – LISTOPAD 2023

Zajęcia dla dzieci od 6 do 11 lat w filiach Biblioteki Raczyńskich
F2 | F14 | F15 | F20 | F35 | F38 | F46 | F53 | FN | F11dz

Zwierzaczkowo i Bajkowa Biblioteka

W Filii 53 na Wildzie w każdy pierwszy i trzeci wtorek miesiąca odbywają się spotkania naszych najmłodszych czytelników. Bajkowa Biblioteka to zajęcia skierowane do małych dzieci (nawet takich, które jeszcze nie mówią). Podczas zajęć wspólnie z dziećmi i rodzicami czytamy bajki, baśnie i bajeczki, wykonujemy pierwsze prace plastyczne, które wyrabiają u małych uczestników sprawność manualną.

Cykl Zwierzaczkowo adresowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym. Wszystkie zajęcia oparte są na książkach o zwierzątkach – są to zarówno bajki czy opowiadki, jak i książki popularnonaukowe dla najmłodszych. Podczas zajęć dzieci uczestniczą także w zabawach integracyjnych.

Doparki

Są to zajęcia dla tych, którzy nie chodzą jeszcze do przedszkola. W piątkowe przedpołudnia, z dorosłymi do pary, działają pełną parą w Filii 55 Biblioteki Raczyńskich. W tym roku przedprzedszkolnym balowaliśmy z Kubusiem Puchatkiem, kibicowaliśmy Czerwonemu Kapturkowi, który spotkał w teatrze Bardzo Głodnego Wilka, tworzyliśmy z taśmy malarskiej i kartonów zza szafy (naszych ulubionych!) misia ruszającego łapkami, sadziliśmy fasolkę z bobrem Kastorem, przerabialiśmy butelkę po soczku na uroczego prosiaczka, tropiliśmy lwa między regałami... A to tylko część naszych przygód!

Ciocia Jadzia w Bibliotece

Ciocia Jadzia to wyjątkowa bohaterka i wyjątkowa ciocia! W dniu cioci, który przypada 18 czerwca, w Poznaniu odbył się – po raz pierwszy – Festiwal Cioci Jadzi. W programie znalazły się m.in. spotkania, warsztaty, spektakl, parada i gra miejska. Bohaterki książek Elizy Piotrowskiej nie mogło zabraknąć w Bibliotece Raczyńskich! Uczestnicy festiwalu mieli okazję obejrzyć u nas (premierowo!) animację o Cioci Jadzi, a także napisać jej kolejną zwariowaną przygodę (bo przecież kto powiedział, że w bibliotece książki się tylko czyta, a nie pisze?!). Biblioteka była też punktem na mapie festiwalowej gry miejskiej.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

Lekcje biblioteczne i muzealne

Tę formę edukacji czytelniczej i kulturalnej prowadzimy we wszystkich typach naszych placówek: w gmachu głównym, w filiach, w muzeach. Filie dziecięce i rodzinne swoją bogatą ofertę lekcji bibliotecznych kierują zarówno do szkół, jak i do przedszkoli. Wiele naszych placówek ma stałych, zaprzyjaźnionych „klientów” – konkretne placówki edukacyjne; w wielu pojawiają się też nowe grupy z ośrodków, z którymi dotąd nie współpracowaliśmy. Bibliotekarze pomagają dzieciom i młodzieży rozwijać kompetencje związane z uczeniem się, podpowiadają, jak czytać, by rozumieć, jak zdobywać, selekcjonować i wykorzystywać informacje, kształtować w sobie umiejętności ważne w społeczeństwie wiedzy. Prowadzą też zajęcia tematyczne; kilka nowych tematów, zaproponowanych w minionym roku, wiązało się z projektem *Dzieciństwo na trzepaku* („W kolejce i na trzepaku. Życie codzienne w PRL”, „Marzenia Heli traktorzystki. Propaganda komunistyczna dla dzieci”, „Wielkie oczy króla Maciusia. Mistrzowie ilustracji w PRL” oraz „Zlustrowane słowa, czyli o cenzurze słów kilka”). Wszystkie lekcje biblioteczne i muzealne są bezpłatne.

Na tym polu bardzo mocno odczuwamy powrót do czasów sprzed pandemii: w minionym roku przeprowadziliśmy łącznie 601 lekcji (dla porównania: w 2022 roku było ich nieco ponad 430).

Lekcje biblioteczne dla szkół:

- ▶ **263** spotkania
- ▶ **4 652** uczestników

Lekcje biblioteczne dla przedszkoli:

- ▶ **327** spotkań
- ▶ **6 045** uczestników

Lekcje muzealne:

- ▶ **11** spotkań
- ▶ **247** uczestników

Łącznie:

- ▶ **601** lekcji
- ▶ **10 944** uczestników

Wybrane wydarzenia – cykliczne i pojedyncze – dla odbiorców w każdym wieku

Dzieciństwo na trzepaku

Wystawa, oprowadzania kuratorskie, spotkania autorskie, warsztaty dla dzieci i dla młodzieży, konkurs oraz cykl filmów o literaturze dziecięcej i młodzieżowej doby PRL – dzięki tym działaniom chcieliśmy pokazać młodym i najmłodszym czytelnikom, a starszym przypomnieć, jak wyglądało życie w czasach PRL.

Do współtworzenia wystawy zaprosiliśmy mieszkańców Poznania, którzy opowiedzieli nam o swoim dzieciństwie: jego smakach, trudach, ulubionych zabawach i miejscach. Zebrane przedmioty codziennego użytku eksponowano w replice pokoju z epoki PRL-u. Wypowiedzi osób dorastających w tamtych latach wzbogacają część merytoryczną wystawy o osobistą perspektywę i przywołują wspomnienia Poznania sprzed lat. W celu przygotowania krótkich filmów o ówczesnej literaturze podjęliśmy współpracę z Instytutem Filologii Polskiej UAM. Dorośli mogli też wziąć udział w spotkaniach autorskich, a dzieci i młodzież w warsztatach. Dla wszystkich zorganizowaliśmy konkurs o tytuł „Wzorowego Czytelnika”.

- ▶ **1** wystawa – **13** oprowadzań kuratorskich
- ▶ **5** spotkań autorskich
- ▶ **5** krótkich filmów popularnonaukowych – **635** wyświetleń
- ▶ **1** konkurs czytelniczy – **403** uczestników
- ▶ **24** tematyczne lekcje biblioteczne
- ▶ **2** warsztaty dla dzieci
- ▶ liczba uczestników wszystkich wydarzeń: **13 384** osoby

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Tydzień Bibliotek

Tegoroczny Tydzień Bibliotek – obchodzony tradycyjnie w maju – upłynął pod hasłem „MOJA, TWOJA, NASZA – BIBLIOTEKA”. W naszych placówkach (Biblioteka dla dzieci, Filia 2, Filia 14, Filia 20, Filia 35, Filia 38, Filia 42/49, Filia 50, Filia Naramowicka) zaplanowaliśmy liczne warsztaty, konkursy oraz atrakcje literackie. Zaprosiliśmy też czytelników na... spacer! A nawet dwa: pierwszy, „Moje Rataje, nasza biblioteka”, pełen był opowieści o Bambrach, blokach z płyty, a także rzeźbach plenerowych. Na drugi, „Poznań-miasto Borejków”, któremu towarzyszyło spotkanie Anną Basińską z Grupy Przewodników Po.Poznaniu, przybyli fani Jezycjady w każdym wieku. Była też literacka impreza dla dzieci, z bohaterami książkowymi, były zagadki w bibliotecznym escape-roomie i wiele innych atrakcji.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

- ▶ **11** filii
- ▶ **18** wydarzeń
- ▶ **312** uczestników

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Rok Jadwigi Zamoyskiej

Jadwiga Zamoyska

– KOBIETA NIEZWYKŁA

Wśród patronów roku 2023 znalazła się – decyzją Sejmu Rzeczypospolitej – Generałowa Jadwiga Zamoyska. Biblioteka Raczyńskich przyjęła zaproszenie Fundacji Zakłady Kórnickie i Biblioteki Kórnickiej do współpracy w uczczeniu tej niezwyklej Wielkopolanki. Nasi bibliotekarze przygotowali szereg scenariuszy zajęć dla różnych grup wiekowych – od przedszkolaków po seniorów – przybliżających Generałową, jej barwne życie, niezłomny charakter i zasługującą na pamięć działalność. Scenariusze przeznaczone są do realizacji w przedszkolach, szkołach i bibliotekach. Zostały one opublikowane w tomie *Jadwiga Zamoyska, kobieta niezwyklej*, który kazał się w formie elektronicznej i który można nieodpłatnie pobrać ze strony Biblioteki. Zajęcia na podstawie tych scenariuszy były realizowane w filiach Biblioteki Raczyńskich oraz w innych placówkach bibliotecznych, świetlicach i szkołach w Polsce.

Tom *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwyklej* został wydany dzięki wsparciu finansowemu Fundacji Zakłady Kórnickie. Opiekę merytoryczną nad powstającymi scenariuszami zapewniła prof. UAM dr hab. Magdalena Biniaś-Szkopek z Biblioteki Kórnickiej.

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Noc Bibliotek

Październikowa Noc Bibliotek upłynęła pod hasłem *Absurd nie czytać!* – pod którym jako bibliotekarze podpisujemy się obiema rękami. U Raczyńskich noc ta zaowocowała kilkoma wydarzeniami. W holu głównego gmachu tego dnia już od godziny 15:00 można było przypatrywać się pracy tłumaczy – śledzić na dużym ekranie powstający polski tekst, wszystkie decyzje translatorskie, ale też zawahania, skreślenia, zmiany (performans *Tłumaczenie in vivo*). O literaturze niemieckojęzycznej z tłumaczami: Małgorzatą Gralińską, Łukaszem Musiałem i Arkadiuszem Żychlińskim rozmawiała tego dnia Kinga Piotrowiak-Junkiert. Wieczorną gratką był maraton czytania przekładów twórczości Wisławy Szymborskiej: tłumacze czytali mowę noblowską poetki oraz jej wiersze w przekładach – własnych i cudzych – m.in. na łotewski, niemiecki, niderlandzki, afrikaans, szwedzki, walijski, jidysz, fiński, francuski i włoski, węgierski oraz angielski. Absolutnym rarytasem był pokaz przepięknych XVIII-wiecznych zielników Elizabeth Blackwell (wydarzenie łączyło Noc Bibliotek i przypadający w tym samym czasie Tydzień Franciszka, którego głównym organizatorem jest Fundacja Zakłady Kórnickie). Zaprosiliśmy też czytelników do zwiedzania przestrzeni niedostępnych dla osób postronnych: bibliotecznych magazynów.

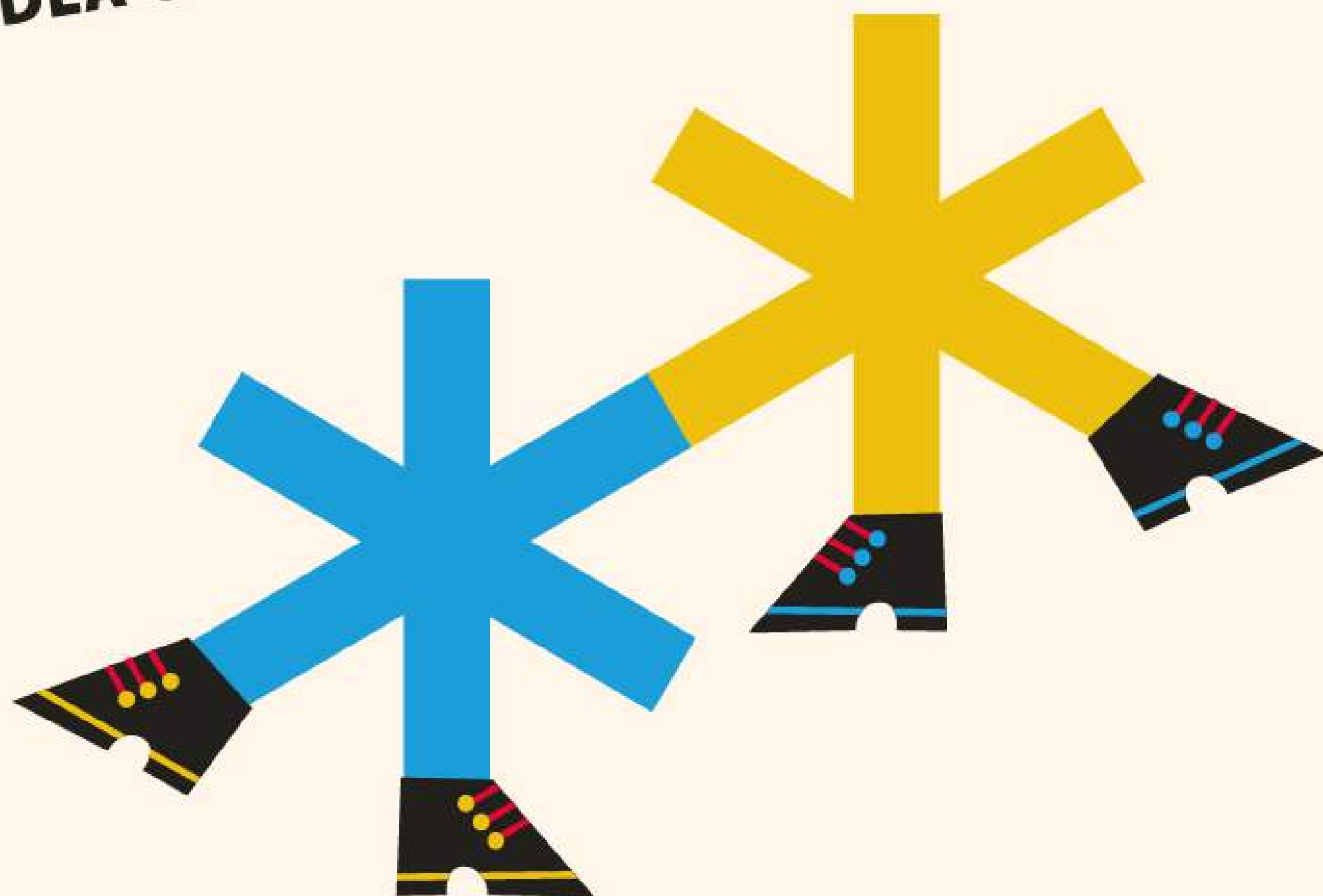
Z uwagi na charakter miejsca można je było odwiedzić w czterech niewielkich, kilkuosobowych grupach; szczęśliwców, którzy tam weszli, było trzydziestu sześciu.

Spotkania dla młodszych i starszych czytelników odbyły się w filiach Biblioteki Raczyńskich; sięgaliśmy po książki pełne tajemnic, czytaliśmy w ciemnościach, najmłodszy oglądali też bajki wyświetlane na starym projektorze.

- ▶ Liczba wydarzeń w gmachu głównym: **5**
- ▶ Liczba uczestników: **130**
- ▶ Liczba wydarzeń w filiach: **7**
- ▶ Liczba uczestników: **143**

POZNAŃSKA
KULTURA
DLA UKRAINY

Познанська
КУЛЬТУРА
для України

PROGRAM GŁÓWNY 7-9 MARCA

panel dyskusyjny | spotkania | koncerty | warsztaty

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE 4-9 MARCA

dwujęzyczne czytanie | zwiedzanie wystawy

MIEJSCE:

Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu, pl. Wolności 19

SZCZEGÓŁY:

www.bracz.edu.pl

Основна програма 7-9 березня

Дискусійна панель | зустрічі | концерти | майстер-класи

Супровідні заходи 4-9 березня

двомовні читання | відвідування вистави

Місце:

Бібліотека Рачинських в Познані, pl. Wolności 19

Деталі:

www.bracz.edu.pl

Poznańska Kultura dla Ukrainy

Wybuch wojny w Ukrainie stał się dla wszystkich momentem próby. Egzamin zdawało społeczeństwo, ale także różne środowiska i grupy zawodowe. Akcje pomocowe, zbiórki, działania opiekuńcze, koncerty charytatywne, akcje upowszechniające treści po ukraińsku... Od przełomu lutego i marca 2022 roku można zauważyć zmiany w życiu zwykłych ludzi, instytucji, organizacji. Pamiętamy ból i lęk pomieszane z potrzebą niesienia pomocy i przeprowadzenia działań na rzecz tych, którzy znaleźli się w sytuacji zagrożenia. Pamiętamy podejmowane szybko decyzje, poszukiwanie informacji o tym, jak działać, pomagać. Pamiętamy moment skupienia i zjednoczenia. I wiemy, że doświadczenia z tamtego czasu mogą wpłynąć na nas w przyszłości.

Rok po wybuchu wojny w Ukrainie zorganizowaliśmy w Bibliotece trzydniowy cykl spotkań, podczas którego wspólnie z naszymi gośćmi podsumowaliśmy zmiany, jakie w tym czasie – i w związku z wojną – zaszły w poznańskiej i polskiej kulturze, rozmawialiśmy o działaniach instytucji, artystów i animatorów, które i którzy otwarli się na ukraińskich twórców i publiczność. W programie wydarzenia znalazły się dwa panele dyskusyjne, warsztaty dla bibliotekarzy (prowadzone przez dyr. Larysę Luhovą z Lwowskiej Obwodowej Biblioteki dla Dzieci) oraz dla młodzieży (prowadzone przez Ryszarda Kupidurę z fundacji Ukraińska Wiosna), dwa koncerty, spotkanie z Oksaną Zabuzko oraz, jako wydarzenie towarzyszące, dwujęzyczne czytanie dla dzieci i zwiedzanie wystawy *Idę w świat i trwam*.

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach funduszy EOG i funduszy norweskich.

- ▶ liczba wydarzeń: **9**
- ▶ liczba uczestników: **558**

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Tydzień Franciszka

Dzięki współpracy z Fundacją Zakłady Kórnickie po raz kolejny mogliśmy w Tygodniu Franciszka zaprosić dzieci – przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych – na zajęcia związane z edukacją ekologiczną. Bibliotekarze przeprowadzili 35 spotkań, w których udział wzięło dla 639 dzieci. Młodzi czytelnicy dowiadywali się, czym jest recykling, poznawali zasady segregacji odpadów, obserwowali, jak rośnie drzewo, poznawali mieszkańców lasów i łąk, sprawdzali, co wyrośnie z pestki, współorganizowali biblioteczną wymianę roślin.

Tegoroczny Tydzień Franciszka zbiegł się w czasie z Nocą Bibliotek, dlatego jedno ze spotkań zaproponowanych w Bibliotece Raczyńskich łączyło oba te wydarzenia i adresowane było zarówno do dzieci, jak i do dorosłych odbiorców. Był to pokaz zabytkowej publikacji z naszych zbiorów specjalnych: XVIII-wiecznego sześciotomowego zieleńnika Elizabeth Blackwell. Wzięło w nim udział kilkadziesiąt osób. Pokazowi towarzyszył wykład prof. Piotra Pokory z Działu Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich.

- ▶ **12** filii i gmach główny
- ▶ **36** spotkań
- ▶ **669** uczestników

Zakup materiałów potrzebnych do przeprowadzenia zajęć sfinansowała Fundacja Zakłady Kórnickie. Wszystkie warsztaty przeprowadzili bibliotekarze.

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Kultura na fyrtlach

Jako instytucja, której placówki rozlokowane są niemal w całym mieście, mamy sposobność współpracować z wieloma Radami Osiedli. Ich życzliwość owocuje dotacjami na zakup książek dla poszczególnych placówek oraz na prowadzenie zajęć promujących czytelnictwo. W minionym roku jedna z Rad zaprosiła Filię 35 (Podolany) do współpracy w projekcie *Kultura na Fyrtlach Podolany / Strzeszyn / Kiekrz*, finansowanym z Budżetu Obywatelskiego.

W naszej placówce odbyło się 10 fyrtlowych wydarzeń: 5 adresowanych do dzieci i tyleż dla dorosłych. Były spotkania autorskie – z Ryszardem Ćwirlejem, Wojciechem Ganczarkiem i Filipem Czekałą – były warsztaty z Katarzyną Hermanowską, podczas których tworzyliśmy piękne prace techniką Ebru, czyli malowania na wodzie, a jesienią Asz.Teatr zaprezentował słuchowisko na żywo inspirowane twórczością Agaty Christie: *Morderstwo na urodzinach*. Z kolei dzieci spotkały się z podróżnikiem Jakubem Rybickim oraz z autorem książek o wikingu Tappim, Marcinem Mortką. Najmłodszy wziął udział w warsztatach z Kicią Kocią, przygotowanych przez pisarkę i animatorkę Monikę Skikiewicz, a starsze dzieci wspólnie z Jagodą nie Porzeczką tworzyły piękne okładki do swoich książek. Zaprezentowaliśmy też przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Asz.Teatru, zatytułowane *Piekareczka ze słodkiej krainy*.

Zadanie sfinansowane z Budżetu Obywatelskiego.

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

KULTURA NA FYRTLACH POZnań*

PODOLANY/STRZESZYN/KIEKRZ

cykl spotkań dofinansowanych ze środków Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2023

Dzieci świata

spotkanie z podróżnikiem

Jakubem Rybickim

Filia 35 Biblioteki Raczyńskich (ul. Druskienicka 32)

10 lipca 2023 (poniedziałek), godz. 11.30

DNI KULTURY CZESKIEJ W BIBLIOTECE RACZYŃSKICH 2023

9-13 października 2023

9 października (poniedziałek)

godz. 17.00, BR, Herbaciarnia
Otwarcie Dni Kultury Czeskiej w Poznaniu
połączone z otwarciem wystawy
Ryksa Elżbieta: Dar Średniowiecza

godz. 18.00, BR, sala 1
Granica, ale jaka?
wykład prof. Mieczysława Balowskiego
i koncert zespołu OKno

10 października (wtorek)

od godz. 9.00, BR, sala 1
Biblioteka – ostoja w burzliwych czasach
Konferencja bibliotekarska

godz. 18.00, Pałac Działyńskich
**Bohemica ze zbiorów specjalnych
Biblioteki Kórnickiej**
wykład Magdaleny Marcinkowskiej

11 października (środa)

godz. 18.00, BR, Filia Sztuki
Czeska muzyka klasyczna
Jakub Sládek
- fortepian

13 października (piątek)

godz. 18.00, BR, Filia Sztuki
Święto nieważkości. Morawy
spotkanie
z Michałem Tabaczyńskim

12 października (czwartek)

godz. 18.00, BR, Filia Sztuki
Franz Kafka patrzy na starbucks
Sztuka publiczna Davida Černego
wykład Natalii Raczkowskiej

Dni Kultury Czeskiej

W październiku w naszym mieście świętujemy też – wspólnie z przedstawicielami Brna, naszego partnerskiego miasta – Dni Kultury Czeskiej. Dzieci mogą uczestniczyć w polsko-czeskim czytaniu połączonym z warsztatami literackimi (tym razem odbyło się ono w Filii 46 przy ul. Arciszewskiego), dorośli w wykładach i wystawach, a wszystkie pokolenia Poznaniaków – w koncertach.

W minionym roku zaprezentowaliśmy brneńską wystawę poświęconą Elżbiecie Ryksie – poznaniance, polskiej królowi, która stała się jedną z najważniejszych postaci w historii Czech i Moraw oraz tamtejszej kultury. Profesor Mieczysław Balowski Mieczysław Balowski z poznańskiej bohemistyki w wykładzie *Granica, ale jaka?* opowiedział o zagadnieniu granicy w odniesieniu do kultury i mentalności czeskiej i polskiej. W związku z setną rocznicą śmierci Jaroslava Haška po wykładzie zabrzmiały czytane na żywo – po polsku i po czesku – fragmenty *Przygód dobrego wojaka Szwejka*. Kolejne wydarzenia to dwa koncerty – folkowy i pianistyczny – prezentacja bohemików ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej, wykład o sztuce Davida Černego obecnej w przestrzeniach publicznych, spotkanie z Michałem Tabaczyńskim, autorem książki *Morawy. Święto nieważkości*.

W tym samym czasie toczyła się – organizowana wspólnie z Biblioteką Jiřego Mahena – druga międzynarodowa konferencja *Biblioteka – ostoja w burzliwych czasach*, podczas której rozmawialiśmy i słuchaliśmy o roli bibliotek i bibliotekarzy, o działaniach na rzecz różnych grup społecznych, o trudnościach, z jakimi dziś mierzą się dzieci i dorośli, a także terapeutycznej roli literatury, nie tylko w życiu najmłodszych.

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Projekt byl podpořen z prostředků v rámci dotačního programu
Ministerstva zahraničních věcí České republiky Česko-polské fórum

Wystawy

Osoba Atanazego w gronie patronów Biblioteki zobowiązuje! Dbamy nie tylko o rozwój literacki – swój i naszych czytelników – staramy się też zaszczepiać w sobie i w innych umiejętność czytania obrazów: od malarstwa, przez fotografię i grafikę, po architekturę. Służą temu rozmaite spotkania (niektóre zostały tu przywołane, jak Strony Fotografii, Sztuk-mistrze czy Czytanie przestrzeni), warsztaty z iluminatorstwa i kaligrafii oraz różnorodna działalność wystawiennicza.

W 2023 roku w przestrzeniach głównego gmachu – Galerii Atanazego i holu – zaprezentowaliśmy 12 wystaw czasowych, które zwiedziło łącznie ponad czternaście tysięcy osób. Nadto filie przygotowały 144 wystawy w swoich przestrzeniach.

Oto kilka tegorocznych projektów z gmachu głównego:

Dramat irlandzki w Polsce

23 lutego – 1 kwietnia

Współorganizator: Fundacja Kultury Irlandzkiej

Frekwencja: 526 osób

Zwykli/Niezwykli lekarze w getcie warszawskim: Anna Braude-Hellerowa i Franciszek Raszeja

7 kwietnia – 20 maja

Współorganizatorzy: Muzeum Getta Warszawskiego, Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. W. Degi UM w Poznaniu

Frekwencja: 625 osób

365 dni. Rok po wybuchu wojny w Ukrainie

30 maja – 28 czerwca

Wystawa prac studentów i wykładowców UAP w Poznaniu

Frekwencja podczas wernisażu: 60 osób

Teatr w obiektywie Tadeusza Bonieckiego

29 czerwca – 29 września

Frekwencja podczas wernisażu: 32 osoby

Wystawy

Ekosystem. Pracownia Grafiki CK Zamek

5 – 17 czerwca

Wystawa realizowana w ramach festiwalu Poznań Art Week

Frekwencja podczas wernisażu: 50 osób

Nasza Szymborska. Labirynt

1 lipca – 9 września

Materiał wystawy były wiersze Noblistki, wybrane i nadesłane przez przyjaciół i czytelników BR, którzy dzielili się swoimi ulubionymi tytułami w mediach społecznościowych i przy okazji Festiwalu Ludzie Książki.

Nie liczono frekwencji.

Dzieciństwo na trzepaku

15 września – 30 grudnia

Wystawa o dorastaniu w PRL, stanowiąca część projektu pod tą samą nazwą, dofinansowanego przez MKiDN.

Frekwencja: 12 450 osób (tylko wystawa)

Wystawy

I kilka projektów filialnych:

W innym wymiarze

Wystawa upamiętniająca rocznicę śmierci C.S. Lewisa

Filia 2

Książka czy serial?

Filia 2

Wielkopolskie pamiątki

Filia 4

Książki o książkach

Filia 8

Łazarz dawniej i dziś

Wystawa z okazji Dni Łazarza

Filia 12

Elia Kazan

Filia 12

770 lat lokacji miasta Poznania

Filia 14

Poznań – miasto Borejków

Filia 14

Polscy projektanci okładek płytowych

Filia Sztuki

PRL na winylu

Filia Sztuki

Nic piękniejszego nad niebo

Wystawa w rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika

Filia 56

Stulecie „Kroniki Miasta Poznania”

We współpracy z Wydawnictwem Miejskim Poznań

Filia Sztuki

Maski japońskie

Filia 20

Kosmos Mikołaja Kopernika

Filia 15

Ilustracja książki dziecięcej

Filia 38

Najpiękniejszy fragment mojej ulubionej książki

Wystawa dziecięcych prac konkursowych

Filia 59

Zwiedzanie biblioteki

Masz ochotę na spacer, ale pogoda nie sprzyja? Nieważne, deszcz, śnieg, wiatr czy upał – Bibliotekę Raczyńskich można zwiedzać o każdej prze roku i w każdych warunkach atmosferycznych. Tych, którzy lubią poznawać różne miejsca w grupie i z przewodnikiem, zapraszamy na systematycznie organizowane oprowadzania po gmachu głównym. Samotnikom i indywidualistom proponujemy zwiedzanie z audioprzewodnikiem (nagrania w języku polskim, angielskim i ukraińskim dostępne są na naszej stronie internetowej). Z okazji Nocy Bibliotek zorganizowaliśmy też wycieczkę do miejsc dla czytelników niedostępnych: na najwyższe piętra głównego gmachu.

W 2023 roku bibliotekarze oprowadzili po obu budynkach ponad 130 grup – uczniów, seniorów, rodzin, turystów zwiedzających Poznań. Indywidualnych zwiedzających nie jesteśmy w stanie policzyć.

- ▶ liczba grupowych wycieczek z oprowadzaniem: **133**
- ▶ liczba uczestników: **2 251**

Koncerty

Niektórym naszym wydarzeniom literackim towarzyszą koncerty. Tak jest w przypadku Narodowego Czytania czy Spotkań z Arcydziełem. Organizujemy też koncerty jako wydarzenia osobne. Lub udostępniamy nasze przestrzenie na ciekawe wydarzenia muzyczne.

W minionym roku swoje koncerty dyplomowe wykonali w Bibliotece studenci Akademii Muzycznej (klasa instrumentów dawnych). Trzykrotnie w naszych murach prezentowali się uczniowie Zespołu Szkół Muzycznych w Poznaniu: 10 maja, 13 grudnia i 15 listopada.

Dwóch koncertów mogliśmy wysłuchać dzięki projektowi *Rok po wojnie. Poznańska kultura dla Ukrainy*. Festiwalowi Ludzie Książki towarzyszył koncert fortepianowy Jakuba Dery, natomiast w programie Dni Kultury Czeskiej znalazły się dwa wydarzenia muzyczne: koncert folkowy zespołu OKno z Brna i recital muzyki fortepianowej XX-wiecznych kompozytorów morawskich w wykonaniu Jakuba Sládka.

W czerwcu zabrzmiał podwójny koncert pod wspólnym tytułem *Między medytacją i pieśnią* w wykonaniu Duo Toccanto (sopran i fortepian) oraz Kuby i Gosi Marciniaków (marimba i saksofon).

Słuchaliśmy też muzyki Marii Szymanowskiej w wykonaniu pianistki Karoliny Wahl oraz pieśni Władysława Syrokomli w wykonaniu prof. Laury Kluwak Sobolewskiej (fortepian), Anny Budzyńskiej (sopran) i Piotra Balewskiego (baryton). Rocznicę urodzin Fredry uczciliśmy natomiast wystawą i koncertem pieśni ze sztuk Jubilata w wykonaniu prof. Laury Sobolewskiej-Kluwak (fortepian), Iriny Czerskiej (sopran), Julii Chętki (sopran) i Przemysława Waskowskiego (tenor).

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Konkursy

Z powodów ekonomicznych w 2023 roku nie odbył się żaden z konkursów, którego organizatorem lub współorganizatorem jest Biblioteka Raczyńskich.

Wybrane wydarzenia – cykliczne i pojedyncze – adresowane do dorosłych

Narodowe Czytanie

Tym razem bohaterką Narodowego Czytania została powieść Elizy Orzeszkowej *Nad Niemnem*. Jak co roku, wybrane fragmenty powieści czytali w Bibliotece ludzie kultury, nauki i polityki poznańskiej. Uczestnicy wydarzenia mogli się przekonać, że *Nad Niemnem* to nie tylko opisy przyrody. W Filii Sztuki zabrzmiały wyimki powieści, dzięki którym spojrzeliśmy na dzieło także od strony obyczajowej, skupiając się na opowieściach o różnych obliczach miłości: Justyny i Jana, Marty i Anzelma, Emilii i Benedykta. Była to również okazja, by wspólnie pośpiewać polskie pieśni ludowe (przy fortepianie Jakub Dera). Następnie uczestnicy przenieśli się do Sali posiedzeń Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk na wyjątkowy pokaz zielnika Elizy Orzeszkowej (przechowywanego w bibliotece PTPN) i czytanie powszechne. Ci, którzy przynieśli własne egzemplarze powieści, mogli zdobyć pieczęć Narodowego Czytania.

- ▶ **2** wydarzenia
- ▶ **90** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

9-10
CZERWCA

BIBLIOTEKA RACZYŃSKICH
pl. Wolności 19 | wstęp wolny

MICHAŁ RUSINEK

O SZYMBORSKIEJ DLA DZIECI I DOROSŁYCH

SŁAWOMIR GORTYCH

O GÓRACH, KRYMINAŁACH I DEBIUCIE

JAKUB DERA

Z RECITALEM ROMANTYCZNYM

WYDAWCY

O TYM, CZY SĄ JESZCZE POTRZEBNI

SPACER

ARCHITEKTONICZNY PO BIBLIOTECE

LUD

POZnań*

partnerzy:

PUBLICAT S.A.
GRUPA WYDAWNICZA

ZYG
ZĘKI

SZCZEGÓŁY WWW.BRACZ.EDU.PL

VOL. 2

Festiwal Ludzie Książki

Na drugi już festiwal Ludzie Książki złożyło się sześć wydarzeń. Mieszkańcy Poznania mieli okazję spotkać się ze Sławkiem Gortychem, autorem powieści kryminalnych, który kilka miesięcy wcześniej podbił – jako debiutant – rynek wydawniczy i serca wielu czytelników. A także posłuchać rozmowy prof. Joanny Maleczyńskiej (UAM) z prof. Michałem Rusinkiem (UJ) o twórczości Wisławy Szymborskiej. Dzień po tej rozmowie Michał Rusinek spotkał się również z dziećmi, by powiedzieć o Poecie oraz książce *Szalik*, którą jej poświęcił. Festiwal poświęcony jest wszystkim ludziom książki, nie tylko autorom. W minionym roku rozmawialiśmy o wydawcach. W panelu *Czy wydawcy są jeszcze potrzebni* o ich pracy opowiadali Monika Długa, Katarzyna Kamińska, Radosław Nawrot i Grażyna Piskorz. Muzycznym akcentem był koncert fortepianowy Jakuba Dery. Chętnie mogli zwiedzić naszą siedzibę w towarzystwie bibliotekarzy.

- ▶ **6** wydarzeń
- ▶ **278** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Czytanie przestrzeni

Czytanie przestrzeni to nowy cykl prelekcji poświęconych sukcesom i wyzwaniom architektury oraz urbanistyki – dawnej i współczesnej. Na comiesięcznych spotkaniach przyglądamy się przestrzeniom, które zamieszkujemy i z których korzystamy, aby wspólnie odczytać ukryte w nich treści. W minionym roku rozmawialiśmy między innymi o historii bibliotek, ich architekturze dawnej i nowej oraz najciekawszych współczesnych realizacjach. A także o najważniejszych polskich i europejskich odbudowach zarówno zespołów miejskich, jak i pojedynczych budowli; przyglądaliśmy się strategiom, jakie przyjmowali odpowiedzialni za nie projektanci, oraz współczesnemu podejściu do konserwacji i rekonstrukcji utraconego dziedzictwa. Poznawaliśmy polskie utopijne wizje architektoniczne i urbanistyczne epoki modernizmu. A także współczesną patodeveloperkę, której symbolem stały się tzw. mikro- i nanoapartamenty. Prześledziliśmy, jak w XX wieku ewoluowały place zabaw dla dzieci oraz sposób myślenia o miejskich terenach zielonych.

- ▶ **7** spotkań
- ▶ **156** uczestników

CZYTANIE
PRZESTRZENI

Biblioteka
Raczyńskich
Filia Sztuki

SZTUK MISTRZE

cykl spotkań w Filii Sztuki:
ludzie sztuki opowiadają o swoich zawodach
www.bracz.edu.pl

Sztuk-mistrze

Sztuk-mistrze to bardzo młody cykl, prezentowany w Filii Sztuki. Poświęcony jest zawodom związanym ze sztuką oraz tradycyjnemu rzemiosłu. W 2023 roku uczestnicy tych spotkań mogli między innymi posłuchać o pracy mistrzów szewskich oraz tajemnicach ich warsztatu, poznać historię działającego od XIX wieku rodzinnego zakładu szewskiego Grzegorowskich; spotkać się z kompozytorem, wiolonczelistą, performerem i historykiem sztuki Filipem Merskim, który zabrał ich w podróż sentymentalną po łęgach rogalińskich; obejrzeć ukryte piękno dawnych klatek schodowych: zdobiących je fresków, sztukaterii, kafli, detali ciesielskich, witraży; zajrzeć do świata książek przeobrażonych za sprawą kunsztu introligatora w dzieła sztuki, przyjrzeć się procesowi tworzenia artystycznych wydań z zastosowaniem tradycyjnych metod rzemieślniczych, których wyznacznikiem jest dbałość o każdy element stylizacji: oprawy, okucia, zdobienia czy tłoczenia; dowiedzieć się, czego potrzeba, by założyć teatr, i czy istnieje przepis na spektakl doskonały.

- ▶ **8** spotkań
- ▶ **156** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Strony fotografii

Ten cykl jest owocem współpracy Biblioteki Raczyńskich z Wojewódzką Biblioteką Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. Co miesiąc w czytelni Filii Sztuki przy placu Wolności gromadzą się osoby zajmujące się fotografią i pokrewnymi sztukami wizualnymi, by posłuchać i porozmawiać o różnych aspektach tych dziedzin. W 2023 roku gośćmi cyklu byli Olena Martynchuk, Aleksandra Polerowicz, Tobiasz Jankowiak i Mateusz Kiszka z Działu Animacji Sztuk Wizualnych WBPiCAK, Karol Szymkowiak, Michał Bugalski, Andrzej Stańko, Ewa Kulesza, Katarzyna Bogusz, Dawid Misorny, Weronika Wronecka i Bianka Rolando.

- ▶ **10** spotkań
- ▶ **165** uczestników

strony ■ fotografii

cykl spotkań współorganizowanych przez
Filię Sztuki BR i Dział Fotografii WBPiCAK:

osoby związane z fotografią
dzielą się swoimi książkowymi inspiracjami

maj 2023

XXXIV SPOTKANIE Z ARCYDZIEŁEM

Livre d'heures

rękopis z przełomu XIV i XV wieku

Horaes

wyd. Paryż 1514

w programie:

prelekcja dr Alicji Szulc:
W barwnym świecie godziniek.
O dwóch zabytkach pergaminowych *livres d'heures*
ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich

koncert XIV-wiecznej muzyki francuskiej

prezentacja rękopisu i starodruku

31 maja (środa) godz. 18.00, Biblioteka Raczyńskich, Filia Sztuki, sala 5

POZnań*

Spotkanie z Arcydziełem

Jak co roku, wiosną i jesienią wyjęliśmy ze skarbca nasze biblioteczne zabytki, by pokazać je Poznaniakom i o nich opowiedzieć. W maju zaprezentowaliśmy dwa wydania *Godzinek*: pierwsze z nich, *Livre d'heures*, to rękopis z przełomu XIV i XV wieku, drugie, *Horaes* – starodruk wydany w Paryżu w 1514 roku. Obie pergaminowe księgi, bogato zdobione, stanowią dzieła sztuki iluminatorskiej. Prezentacji towarzyszył wykład dr Alicji Szulc z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz koncert pieśni i utworów instrumentalnych z XIV-XVI wieków w wykonaniu zespołu Luthien Consort.

Zaprezentowany w listopadzie *Statut Jana Łaskiego* jest jednym z najważniejszych pomników prawa w Polsce. Poza swoją wagą prawną jest też cennym nośnikiem kultury. Tekst statutu ozdobiono wyjątkowymi grafikami zawierającymi pierwsze przedstawienie polskiego sejmu oraz czterech patronów Królestwa Polskiego. Ponadto we wstępie znajdziemy – drukowany po raz pierwszy – tekst *Bogurodzicy*. W Bibliotece Raczyńskich przechowujemy cztery egzemplarze tego dzieła. Każdy posiada swoje indywidualne cechy i niezwykle ciekawą proveniencję. Opowiedział o nich Wojciech Graś z Działu Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich. W części artystycznej wystąpił Ceremonial Bass Quintet z koncertem muzyki dworskiej.

Mecenasem cyklu jest PKO Bank Polski.

▶ 2 spotkania

▶ 109 uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Pokazy zbiorów specjalnych

Spotkanie z Arcydziełem to niejedyna forma prezentacji naszych zabytków przechowywanych w bibliotecznym skarbcu. Od czasu do czasu organizujemy również pokazy nadzwyczajne dla konkretnych osób i grup goszczących w Bibliotece Raczyńskich. W minionym półroczu pracownicy Działu Zbiorów Specjalnych prezentowali wybrane zabytki piśmiennicze dziewięciokrotnie. Wśród osób i grup, dla których przygotowano pokazy, byli m.in. Ambasador Republiki Irlandii w Polsce J.E. Patrick Haughey, który odwiedził nas 8 marca; dyrektorka Lwowskiej Obwodowej Biblioteki Dla Dzieci Larysa Luhova i jej zastępczyni Nadija Kindrys; dyrektorzy bibliotek publicznych – miejskich i wojewódzkich – którzy w kwietniu spotkali się w Bibliotece Raczyńskich z dr. Tomaszem Makowskim, dyrektorem Biblioteki Narodowej; pracownicy bibliotek współpracujących z BR, m.in. Biblioteki Jiřeho Mahena w Brnie i Biblioteki Miejskiej w Bergen; emerytowana dyrektorka Biblioteki Miejskiej w Hanowerze Carola Schelle-Wolff wraz z grupą hanowerskich wikipedystów; Orhan Pamuk, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury, a od 29 czerwca doktor h.c. Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; uczniowie kilku szkół; seniorzy z Buku zwiedzający Bibliotekę Raczyńskich; pracownicy Wydawnictwa Uniwersyteckiego w Ołomuńcu, goszczący we wrześniu na Uniwersytecie Adama Mickiewicza; bibliotekarze i pracownicy naukowci ukraińskich bibliotek, uczestniczący w szkole „University Library and Digital Transformation” (UAM).

- ▶ liczba pokazów: **14**
- ▶ łączna liczba uczestników: **188**

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

ENEIDA

23-24
MARCA
2023

Dni „Eneidy” w ramach światowego Festiwalu „Eneidy”

24 marca o godz. 17.00
Biblioteka Raczyńskich, sala 5 (pl. Wolności 19)

Publiczne czytanie *Eneidy*

Wykład wstępny pt. „Filmowe wersje *Eneidy*”
wygłosi prof. UAM dr hab. Radosław Piętka

Fragmety eposu Wergiliusza
zaprezentują
wykładowcy Instytutu Filologii Klasycznej UAM
(pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Moniki Miazek-Męczyńskiej)
oraz aktorzy teatru studenckiego „Sfinga”
(pod kierunkiem dr. Łukasza Bergera)

Oprawa muzyczna: Paweł Drozdowski

Czytanie *Eneidy*

Od wielu już lat włączamy się w dni kultury antycznej, organizowane przez pracowników naukowych i studentów Instytutu Filologii Klasycznej UAM. Od 23 do 24 marca mieszkańcy Poznania mogli uczestniczyć w wydarzeniach artystycznych i naukowych związanych z kulturą antyku. W Bibliotece Raczyńskich odbył się finał festiwalu: publiczne czytanie *Eneidy* poprzedzone wykładem prof. UAM dr hab. Radosława Piętki pt. *Filmowe wersje „Eneidy”*. Fragmenty eposu Wergiliusza zaprezentowali wykładowcy Instytutu Filologii Klasycznej UAM (pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Moniki Miazek-Męczyńskiej) oraz aktorzy teatru studenckiego Sfinga (pod kierunkiem dr. Łukasza Bergera). Oprawa muzyczna: Paweł Drozdowski.

- ▶ **1** wydarzenie
- ▶ **48** uczestników

Noc Muzeów

Biblioteka Raczyńskich prowadzi trzy oddziały muzealne, poświęcone trójce polskich pisarzy: Henrykowi Sienkiewiczowi, Józefowi Ignacemu Kraszewskiemu i Kazimierze Iłłakowiczównie. Każdą z tych placówek można zwiedzać – indywidualnie lub grupowo – w każdej można też skorzystać z różnorodnej oferty kulturalnej. Na co dzień i podczas Nocy Bibliotek, którą świętowaliśmy zarówno w naszych muzeach, jak w Galerii Atanazego.

W **Galerii Atanazego** w Noc Muzeów od popołudnia do późnych godzin wieczornych można było obejrzeć wystawę *Zwykli/Niezwykli lekarze w getcie warszawskim – Anna Braude-Hellerowa i Franciszek Raszeja*, a o godzinie 17:00 wysłuchać wykładu dr. n. med. Przemysława Daroszewskiego, dyrektora Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. W. Degi UM w Poznaniu, poświęconego bohaterom tej wystawy – lekarzom niosącym pomoc dla ludności uwięzionej w getcie warszawskim, którzy okupili ją ofiarą swego życia. Wśród eksponatów znalazł się m.in. Medal Sprawiedliwego wśród Narodów Świata, przyznany pośmiertnie prof. Franciszkowi Raszei przez Instytut Yad Vashem.

Wystawę tej nocy odwiedziło **330** osób.

W **Pracowni-Muzeum J.I. Kraszewskiego** można było zobaczyć wystawę plastyczną Stanisława Mrowińskiego oraz wziąć udział w spotkaniu z żoną Artysty, Ireną Rychły-Mrowińską. Kolejne propozycje tego muzeum to koncert muzyki do niemych filmów kręconych w Poznaniu w wykonaniu Waldemara Rychłego i Przyjaciół oraz projekcja filmu Jacka Kubiaka *Tajemnice Kraszewskiego*.

Tej nocy muzeum odwiedziło **550** osób.

W **Mieszkaniu-Pracowni Kazimiery Iłłakowiczówny** tego wieczora można było spotkać dr. Lucynę Marzec. Autorka książki *Papiery po Iłłakowiczównie. Archiwum jako przedmiot badań* (Warszawa 2022), a także edytorka korespondencji Iłłakowiczówny *Listy do siostry Barbary Czerwijowskiej z lat 1946-1959* (Poznań 2014), badaczka życia, twórczości i archiwum Iłły oprowadzała po skromnym mieszkaniu poetki i odpowiadała na pytania o jej życie i twórczość.

Tej nocy mieszkanie Iłły zwiedziło **130** osób.

Noc Muzeów

Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza zaprosiło rodziny z dziećmi na warsztaty *Między pustynią a puszczą, czyli o pięknie przyrody w twórczości Sienkiewicza*. Uczestnicy tych zajęć poznawali zwyczaje dzikich zwierząt żyjących w miejscach przedstawionych przez autora *W pustyni i w puszczy*, *Quo vadis?* oraz listów z podróży na dwa kontynenty. Słuchali ciekawostek o faunie i florze pustyni, puszczy, łąk i jezior. Poznawali też warsztat pracy przyrodnika, podróżnika i badacza.

Późnym wieczorem odkrywaliśmy, w jaki sposób Sienkiewicz sprawił, że jednych bohaterów Trylogii lubimy, drudzy nas bawią, a jeszcze inni budzą naszą niechęć. Jak się okazało, dużą rolę odegrała tu między innymi ich kultura stołu. W jaki sposób jadają wrogowie Rzeczypospolitej, w jaki jej obrońcy, a w jaki damy? I czy Sienkiewicz rzeczywiście znał się na staropolskiej kuchni szlacheckiej? Odpowiedzi na te pytania można było znaleźć podczas spotkania *Jedli, pili i hulali? Czyli jak kuchnia kreuje bohaterów Trylogii*.

Tej nocy muzeum zwiedziło **826** osób.

Biblioteka dostępna

Dotacja Europejskiego Funduszu Społecznego (operator programu: PFRON) pozwoliła nam ułatwić dostęp do zgromadzonych w bibliotece książek i multimediiów oraz wydarzeń kulturalnych adresowanych do szerokiego grona odbiorców, także ze szczególnymi potrzebami. Ułatwienie dostępu traktujemy bardzo szeroko: od dostępnej strony internetowej, przez ułatwienie komunikacji – system TOTUPOINT, aż po ofertę dziesięciu spotkań autorskich, tłumaczonych na polski język migowy. Spotkania autorskie – z Barbarą Wysoczańską, Radkiem Rakiem, Maciejem Siemiebiedą, Adamem Faberem, Agatą Romaniuk, Elżbietą Cherezińską, Jakubem Ćwiekiem, Joanną Jax, Jakubem Małeckim, Andrzejem Zarembą – odbywały się w pierwszej połowie 2023 roku, łącznie wzięło w nich udział ponad siedemset osób, zapis wideo w naszych kanałach komunikacyjnych obejrzało niemal dziesięć tysięcy osób.

Zadanie dofinansowano ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

- ▶ **10** spotkań
- ▶ **737** uczestników
- ▶ **9877** wyświetleń na FB i YT

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Wtorek dla seniora

Cykl ten reaktywaliśmy w II połowie 2022 roku, po pandemicznej przerwie. Zajęcia odbywają się zawsze w trzeci wtorek miesiąca (z wyjątkiem lipca i sierpnia). Program jest urozmaicony: spotkania autorskie i poetyckie, rozmowy o sztuce, warsztaty pamiątkarskie i hortiterapeutyczne, treningi pamięci połączone z relaksacją. Wszystkie zajęcia adresowane są do seniorów, wszystkie uwzględniają ich potrzeby i możliwości. Są też przestrzenią na poznawanie nowych ludzi i ciekawe rozmowy.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

- ▶ **10** spotkań
- ▶ **373** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Wtorek dla Seniora

w Bibliotece Raczyńskich

Rusz głową!

spotkanie z treningiem pamięci

*będziemy gimnastykować szare komórki,
aby lepiej nam służyły.
Po łamigłówkach poćwiczymy sztukę relaksacji*

17 października 2023
godz. 16.00

Biblioteka Raczyńskich
Filia Sztuki. Sala 5

Biblioteka
Raczyńskich

POZnań*

Uniwersytet Trzeciego Wieku

W drugiej połowie roku Towarzystwo Uniwersytet Trzeciego Wieku zaprosiło nas do współpracy w tworzeniu sekcji literackiej Uniwersytetu. Do zadań Biblioteki należało między innymi ułożenie planu wykładów na nadchodzący rok akademicki i zaproszenie wykładowców do prowadzenia poszczególnych zajęć. Wykłady dla sekcji literackiej odbywają się w murach Biblioteki – przede wszystkim w Sali 5, czyli czytelni Filii Sztuki. W minionym roku kalendarzowym przeprowadziliśmy pierwsze trzy wykłady; całoroczny program przewiduje ich czternaście. Grupa słuchaczy, który zapisali się do sekcji literackiej, liczy trzydzieści sześć osób.

Warsztaty komputerowe dla seniorów

Warsztaty komputerowe dla seniorów mają się dobrze. W każdym cyklu, który ogłaszamy, chętnych jest więcej niż miejsc w grupach (a te z uwagi na komfort seniorów nie mogą liczyć więcej niż 12 osób). W 2023 roku zaproponowaliśmy trzy kursy o różnej tematyce.

- ▶ **3** kursy – w każdym dwie grupy
- ▶ **56** spotkań
- ▶ **112** godzin zajęć

Spotkania autorskie

Lubimy poznawać autorów książek – tych popularnych, ale i tych, które czyta się trudniej. Dobrze jest, kiedy autor przestaje być imieniem i nazwiskiem na okładce (lub wielu okładkach), a staje się konkretną osobą – z twarzą, głosem, gestami. Dobrze jest, gdy możemy zapytać o to, czym się kieruje, kreując swoje postacie, wydarzenia, całe światy. Szczególną do tego okazją są spotkania autorskie – na przykład w bibliotece.

W minionym roku u Raczyńskich różni pisarze pojawili się ponad siedemdziesiąt razy (liczba ta obejmuje wyłącznie spotkania autorskie, pomijamy w tym punkcie np. warsztaty dla dzieci prowadzone lub współprowadzone przez pisarzy); a spotkało się z nimi ponad trzy tysiące czytelników.

- ▶ **77** spotkań
- ▶ **3190** uczestników

Działalność online

Prowadziliśmy ją już przed pandemią. Kiedy wszechobecność wirusa dawała się wszystkim we znaki, ta forma kontaktu z Czytelnikami przez wiele tygodni była jedyną możliwą. Dziś wiele osób czuje przesyt kontaktami online, niemniej dla niektórych nadal jest to jedyny dostęp do świata poza domem. Zdarza się też, że ktoś próbuje zakłócić spotkanie na żywo i je uniemożliwić (nas spotkało to podczas jednego z festiwali) – wówczas najrozsądniej jest przenieść je do internetu. Dlatego wciąż prowadzimy, choć na znacznie mniejszą skalę niż w czasie pandemii, działalność online i hybrydową.

- ▶ **31** materiałów
- ▶ **23 585** (liczone 31 grudnia 2023 r.)

Wybrane wydarzenia dla odbiorców w każdym wieku

Zbiory Biblioteki Raczyńskich

with dialogue

GRACE BUMBRY
JON VICKERS
MIRELLA FRENI
KOSTAS PASKALIS

Orchestra and Chorus of
the Paris Opera

RAFAEL FRÜHBECK
DE BURGOS

ARMEN
Bumbry/Vickers/Frühbeck de Burgos

MILIAM BITEPDIAN - Giacomo Puccini Madama Butterfly
SCHUBERT: WINTERREISE HEINE-LIEDER
SCHUBERT: WINTERKLÖB HEINE-LIEDER
WOLF: MICHELANGELO-LIEDER
WOLF: MICHELANGELO-LIEDER

Ile książek przybywa rocznie w bibliotece? Ile pieniędzy biblioteka przeznaczna na ich zakup? To dużo czy mało? Skąd się biorą? Co robią bibliotekarze, by nie zabrakło im miejsca na wciąż przybywające nowości? (Wszak regałów nie da się dostawiać w nieskończoność!) Czy są w stanie sprawdzić, czy coś im ze zbiorów zginęło, skoro mają prawie dwa miliony książek pod opieką? A jeśli tak, to jak? I czy te dwa miliony (niecałe) to wiele czy niewiele na miasto takie jak Poznań? Oto kilka podstawowych danych liczbowych, które pomogą odpowiedzieć na te i podobne pytania.

- ▶ Zbiory Biblioteki Raczyńskich: **1 851 739** jednostek
- ▶ Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na **1 000** mieszkańców: **3 428**
- ▶ Średnia dla bibliotek publicznych w dużych miastach (2022): **2 408**
- ▶ Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach (2022): **1 740**

Uzupełnianie zbiorów: zakup | dary | wymiana

Zakup nowości wydawniczych

- ▶ z dotacji podmiotowej Organizatora: **18 602** jednostki (za kwotę **514 620,84** zł)
- ▶ z dotacji Rad Osiedli: **1344** jednostki (za kwotę **35 194** zł)
- ▶ z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 (wysokość dotacji NPRCZ zależna od wysokości wkładu własnego): **4 496** jednostek (za kwotę **126 000** zł)

RAZEM:

- ▶ **24 442** jednostki inwentarzowe za łączną kwotę **675 814,84** zł

Zakup czasopism

- ▶ **240** jednostek (za łączną kwotę **79879,41** zł)

Dary dla Biblioteki

- ▶ Dary od czytelników: **10 585** jednostek (wartość: **274130,93** zł)
- ▶ Dary od autorów: **170** jednostek (wartość: **4 941** zł)
- ▶ Dary od wydawców: **1799** jednostek (wartość: **69 243,29** zł)
- ▶ Dary z bibliotek: **8489** jednostek (wartość: **24 200,57** zł)
- ▶ Dary od pozostałych instytucji i organizacji: **1056** jednostek (wartość: **75557,75** zł)
- ▶ Wymiana międzybiblioteczna: **603** jednostki (wartość: **20023,18** zł)
- ▶ Książki – dodatki do czasopism: **31** jednostek (wartość: **672,50** zł)

RAZEM:

- ▶ **15 092** jednostki (wartość: **468 769,60** zł)

Opracowanie zbiorów

Naszą zasadą jest jak najszybsze udostępnianie czytelnikom zakupionych i otrzymanych zbiorów. W tym celu trzeba je najpierw opracować w systemie bibliotecznym: stworzyć dla nich rekordy opisu bibliograficznego, a następnie rekordy egzemplarza. Równoległe toczy się tak zwana retrokonwersja: wprowadzanie do systemu bibliotecznego starych zbiorów, które trafiły do Biblioteki w czasach katalogów kartkowych. W minionym roku kontynuowaliśmy retrokonwersję Księgozbioru Podstawowego, udostępnianego w czytelnich oraz retrokonwersję kolekcji płyt winylowych z Filii 61; prowadziliśmy też retrokonwersję księgozbioru Muzeum Literackiego Henryka Sieniewicza.

Zmiana języka katalogowania pociągnęła za sobą konieczność modyfikacji już istniejących rekordów bibliograficznych, które powstały przed laty i nie odpowiadają dzisiejszym zasadom katalogowania; od 2023 roku, modyfikując rekordy bibliograficzne, mamy też na uwadze przygotowanie ich do skutecznej migracji do nowego systemu.

Druki zwarte

- ▶ opracowane rekordy bibliograficzne (nowości i retro): **15 045**
- ▶ modyfikacje istniejących rekordów: **16 193**

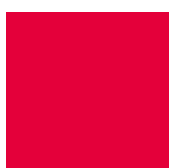

Ubytkowanie zbiorów

Każdy przedmiot się zużywa – dotyczy to również książek, zwłaszcza tych wielokrotnie czytanych. Trzeba je wycofać z księgozbioru i zastąpić nowym egzemplarzem (jeśli tytuł jest nadal poczytny) lub po prostu pożegnać. Żegnamy się również z książkami, które wciąż są w dobrym stanie, ale na które nie ma już zapotrzebowania: z kilkunastu lub kilkudziesięciu egzemplarzy rozsianych po różnych placówkach zostawiamy dwa, trzy lub cztery, robiąc miejsce na nowe tytuły, wyczekiwane przez czytelników. Egzemplarze zniszczone likwidujemy, pozostałe przekazujemy na listy wymiany międzybibliotecznej, by mogły służyć czytelnikom z innych miast.

W 2023 roku ubytkowaliśmy **47 126** jednostek materiałów bibliotecznych o łącznej wartości **664 517,72** zł, w tym:

- ▶ **43 340** książek (wartość: **664 517,72** zł)
- ▶ **3** czasopisma (wartość: **45,38** zł)
- ▶ **3 783** materiały multimedialne na nośnikach (wartość: **84 713,07** zł)

Prace introligatorskie

Zachęcamy naszych czytelników, by dbali o książki – nie łamali okładek, nie zagnali kartek, nie pisali po nich. Sami też staramy się zapobiec zniszczeniom lub, jeśli już do nich dojdzie, naprawić usterki: oklejamy książki, by wzmocnić okładkę, zszywamy na nowo, gdy się rozpadną, dajemy im nową oprawę. Główną lecznicą jest nasza introligatornia, niemniej wiele napraw wykonujemy również w filiach. W introligatorni powstają ponadto teczki, w których przechowywane są dokumenty złożone w archiwum; zakładki i przekładki, wyznaczające na regałach koniec jednego działu i początek następnego; pudełka do przechowywania kart zapisu oraz innych dokumentów.

Całkowita naprawa wykonana w introligatorni, nowa oprawa:

▶ **3 319** egzemplarzy

Naprawy wykonane w filiach:

▶ **1 293** egzemplarze

Kontrola zbiorów

Skontra

Zasady przeprowadzania skontrum (czyli bibliotecznej kontroli zbiorów) obowiązujące w Polsce określa stosowne rozporządzenie Ministra KiDN; najnowsze powstało w 2008 roku. Kiedy w ogóle wymyślono skontra? Nie wiemy. Niemniej najstarszy dokument regulujący tę kwestię, jaki znaleźliśmy, pochodzi z XIII wieku: jego autorem jest Humbert z Romans, dominikanin, profesor uniwersytetu w Paryżu, a później generał swojego zakonu. W trzynastym rozdziale *De vita regulari*, zatytułowanym *De officio librarii* (czyli o obowiązkach bibliotekarza) uregulował wiele kwestii związanych z opieką nad księgozbiorami, m.in. nakazał, by w każdej bibliotece przeprowadzać skontra raz w roku (w ostateczności raz na dwa lata). Bibliotekarz miał dzięki temu pewność, że żadna książka nie zginęła i że wszystkie stoją na swoim miejscu; a jeśli nie stały – miał obowiązek je odnaleźć i odzyskać.

Dziś skontra przeprowadzamy nieco rzadziej niż nasi poprzednicy w XIII wieku: każdą kolekcję należy skontrolować przynajmniej raz na pięć lat, a jeśli jest bardzo duża (jak na przykład nasz Księgozbiór Podstawowy), prowadzi się w niej tzw. skontra kroczące, czyli podzielone na etapy. Może ono trwać kilka lat.

W 2023 roku skontrolowaliśmy 10 kolekcji przechowywanych i udostępnianych w 6 placówkach.

Skontra całościowe (filie i księgozbiory podręczne)

14-17 marca: Filia 15 (księgozbiór dla dorosłych i księgozbiór dziecięcy)

17-21 kwietnia: Filia 3 (księgozbiór dla dorosłych)

12-16 czerwca: Filia 36 (księgozbiór dla dorosłych i księgozbiór dziecięcy)

17-21 lipca: Filia 35 (księgozbiór dla dorosłych i księgozbiór dziecięcy)

20-31 sierpnia: Księgozbiory Podręczne

23-27 października: Filia 23 (księgozbiór dziecięcy)

Skontra kroczące Księgozbioru Podstawowego

27-31 marca: sygnatury KP70081-KP102100

4-8 grudnia: sygnatury KP102101-KP145360

RAZEM: 10 kolekcji w 6 placówkach

Zbiory XIX-wieczne

Zuchwała kradzież cennych zbiorów XIX-wiecznych, jakiej dokonano w BUW-ie, zaalarmowała wszystkie biblioteki. Zważywszy na to, że i my mamy zbiory pochodzące z XIX wieku, podjęliśmy decyzję o ich natychmiastowej kontroli, jak również o kontroli wszystkich procedur bibliotecznych z nimi związanych – by upewnić się, że nasze książki są bezpieczne.

Pracownicy

Ilu nas jest?

Ile osób potrzeba, by obsłużyć bibliotekę z trzydziestoma sześcioma filiami – od małych po bardzo duże – dużą wypożyczalnią i kilkoma czytelniami czynnymi sześć dni w tygodniu, od rana do wieczora, trzema piętrami magazynów i tylomaż placówkami muzealnymi, kupującą i opracowującą rocznie kilkadziesiąt tysięcy książek, prowadzącą rocznie ponad dwa tysiące spotkań, warsztatów i innych wydarzeń literackich oraz kulturalnych dla mieszkańców naszego miasta, a także intensywną działalność naukową? Co robimy, by te zadania wykonywać skutecznie, coraz lepiej? Oto odpowiedzi.

- ▶ Liczba pracowników: **237**
(łącznie z osobami zastępującymi pracowników długotrwale nieobecnych)
- ▶ Liczba etatów: **221,55**
(łącznie z osobami zastępującymi pracowników długotrwale nieobecnych)
w tym działalność biblioteczna: **174,13**

Kształcimy się

Kiedy Zeno, główny bohater powieści Anthony'ego Doerra *Miasto w chmurach*, wchodzi do miejskiej biblioteki, na ścianie za ladą bibliotekarza dostrzega starą, ręcznie wykonaną makatkę z wyhaftowanym napisem: „Tutaj uzyskasz odpowiedzi”. Ten, kto ową makatkę przygotował, miał ogromną wiarę w wiedzę bibliotekarza. My też spotykamy się z nią na co dzień. I staramy się sprostać oczekiwaniom: dawać odpowiedzi, ale też słuchać; wspierać w poszukiwaniach informacji; mądrze prowadzić zajęcia. Pomagają nam w tym szkolenia, warsztaty i seminaria, w których uczestniczymy, a także wyjazdy studyjne do innych bibliotek.

- ▶ Łączna liczba godzin udziału pracowników w szkoleniach zawodowych (2023): **2011**
- ▶ Liczba wyjazdów studyjnych do innych bibliotek: **6**
- ▶ Liczba pracowników uczestniczących w tych wyjazdach: **14**

Pobyty studyjne w Bibliotece Jiřego Mahena w Brnie (2 osoby) był współfinansowany przez gospodarzy. Wyjazd studyjny do Bergen Offentlige Bibliotek (3 osoby) był finansowany z projektu EOG *Rok po wojnie. Kultura ukraińska w Poznaniu i Bergen*. Wyjazdy studyjne do Biblioteki Miejskiej we Wrocławiu (3 osoby), do Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach (4 osoby), do Biblioteki Jagiellońskiej (1 osoba) oraz do Biblioteki Miejskiej w Gdyni (1 osoba) miały na celu poznanie systemu bibliotecznego ALMA.

Informujemy

Bibliotekarz musi sprawnie poruszać się po katalogach, bazach danych, bibliografiach, wszelkich dostępnych źródłach informacji – a czasami nawet tych (prawie) niedostępnych. Udziela informacji bibliotecznych, bibliograficznych, naukowych. Na użytek różnych instytucji kultury i ośrodków nauki prowadzi kwerendy, opracowuje zestawienia bibliograficzne. Jako poszukiwacz informacji staje się bibliotecznym omnibusem i Indianą Jonesem. Nie inaczej jest w przypadku bibliotekarzy od Raczyńskich. W 2023 roku udzieliliśmy **25 851 informacji bibliotecznych** – indywidualnych i zbiorowych – oraz przeprowadziliśmy **149 kwerend bibliotecznych i 46 archiwalnych**.

Publikujemy

W 2023 roku ukazało się lub zostało oddane do druku 36 publikacji, których autorami, współautorami i redaktorami byli pracownicy merytoryczni Biblioteki Raczyńskich:

- ▶ Artur Bądkowski, *Biblioteka dostępna*, „Winieta” 1/2023.
- ▶ Joanna Brejwo, Agata Miśko, *Dzieciństwo na trzepaku... i z książką*, „Winieta” 2/2023.
- ▶ Joanna Brejwo, Agata Miśko, *Historie osobiste*, „IKS” 9/2023.
- ▶ Małgorzata Brock, *Czego uczyły się w szkole nasze prababcie? Czyli co nieco o gospodarstwie domowym* [w:] *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła. Scenariusze zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych*, Poznań 2023.
- ▶ Rafał Delimata-Proch, *E-booki w bibliotekach*, „Winieta” 2/2023.
- ▶ Barbara Dostatnia, *Jeden dzień w szkole Generałowej Zamoyskiej* [w:] *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła*, dz. cyt.
- ▶ Agnieszka Grabowska, *„...lekcje tak polubiłam, że mi się w radość obróciły”. Szkoła według Zamoyskiej* [w:] *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła*, dz. cyt.
- ▶ Michalina Janaszak, *Trylogia i jej fenomen. Rzeczywistość historyczna a kreacja literacka*, „Hejnał Oświatowy” 8-9/2023.
- ▶ Karolina Jarczyńska, Anna Kołodziejczyk, *Nigdy się nie poddawaj. Czego nas uczy Jadwiga Zamoyska*, [w:] *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła*, dz. cyt.
- ▶ Dagmara Józefczyk, Weronika Wieczorek, *„A ja czytałam i czytałam”. Jadwiga Zamoyska i jej lektury*, „Winieta” 2/2023.
- ▶ Katarzyna Kamińska, Danuta Kosińska, *„Grono niesłuchanie mądrych ludzi”. O „Kronice Miasta Poznania” rozmawiają Danuta Kosińska, dyrektor Wydawnictwa Miejskiego w latach 1993–2010, oraz Katarzyna Kamińska, dyrektor Wydawnictwa Miejskiego Poznania w latach 2012–2022* [w:] *Księga pamiątkowa „Kroniki Miasta Poznania” 1923-2023*, Poznań 2023.
- ▶ Katarzyna Kamińska, Jan Skuratowicz, *„Niezaprzeczalny i cenny dorobek”. O Bibliotece „Kroniki Miasta Poznania” z jej redaktorem naczelnym, prof. Janem Skuratowiczem, rozmawia Katarzyna Kamińska* [w:] *Księga pamiątkowa „Kroniki Miasta Poznania” 1923-2023*, Poznań 2023.
- ▶ Krzysztof Klupp, *Seweryn i Franciszka Mielżyńscy – orędownicy nauki i literatury* [w:] Tadeusz I. Grabski, Krzysztof Klupp, Ewa Mikulska, Agnieszka Murawska, Ewa Siejkowska-Askutja, Marian Torzewski, Aldona Wawrzyniak, *„Sewerynowi Mielżyńskiemu w 150. lecie śmierci”*, Miłostów 2022 (dystrybucja: 2023).
- ▶ Magdalena Komosa-Kaźmierczak, *Czy XIX-wieczny egzemplarz suflerski jest tym, czym wydaje nam się, że jest?*, „Winieta” 2/2023.
- ▶ Anna Kozłowska, *Sezon na Wisławę*, „Winieta” 2/2023.
- ▶ Weronika Krzesińska, *Kobiety i wiek XIX. Myśl wychowawcza Jadwigi Zamoyskiej* [w:] *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła*, dz. cyt.
- ▶ Kinga Matysiak, *Generałowa Zamoyska i inne inspirujące kobiety przełomu XIX i XX wieku* [w:] *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła*, dz. cyt.
- ▶ Kinga Matysiak, *Wspomnienia Jadwigi Zamoyskiej na tle pamiętnikarstwa polskiego* [w:] *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła*, dz. cyt.
- ▶ Barbara Myszka, Agnieszka Raczak, *Perfekcyjna Pani Domu, czyli rzecz o Generałowej Zamoyskiej* [w:] *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła*, dz. cyt.
- ▶ Dariusz Paprocki (red., wspólnie z Lucyną Bełch), *Kronika miasta Rogoźna*, Towarzystwo Przyjaciół Rogoźna 2022
- ▶ Piotr Pokora, *Książkowe znaki własnościowe rodziny Raczyńskich i Biblioteki Raczyńskich*, „Kronika Miasta Poznania” 4/2023 s. 11-34.
- ▶ Piotr Pokora, *O pochodzeniu dwóch egzemplarzy arcydzieła (De rebus a Carolo Gustavo Sveciae rege gestis commentariorum libri septem)*, „Winieta” 1/2023.

- ▶ Alicja Przybyszewska, *Bibliografia zawartości „Kroniki Miasta Poznania” 1923–2022*, oprac. Danuta Balcerek, Jolanta Bagińska-Melczak, Agnieszka Kraszewska (za lata 1923–1997), Alicja Przybyszewska (za lata 1998–2022), Poznań 2023.
 - ▶ Alicja Przybyszewska, *Ciemny tunel przeznaczenia. „Labirynt” P. Bystrzyckiego*, lubimyczytac.pl, publikacja 7.11.2023.
 - ▶ Alicja Przybyszewska, *Habent sua fata libelli. Z Archiwum Wydawnictwa Poznańskiego*, „Kronika Miasta Poznania” 1/2023.
 - ▶ Alicja Przybyszewska, *Niewydane książki Włodzimierza Odojewskiego w poznańskich zasobach archiwalnych*, „Przegląd Archiwalno-Historyczny” T. 9 (2022).
 - ▶ Alicja Przybyszewska, *Nota edytorska*, w: P. Bystrzycki, *Labirynt*, Poznań 2023.
 - ▶ Alicja Przybyszewska, *Roman Pollak i życie literackie w Poznaniu w świetle poznańskich źródeł* [w:] Roman Pollak. *Nowe spojrzenia* (książka pokonferencyjna; tekst przyjęty do druku w „Poznańskich Studiach Polonistycznych”).
 - ▶ Alicja Przybyszewska, *Stulecie urodzin P. Bystrzyckiego*, „Winieta” 1/2023.
 - ▶ Alicja Przybyszewska, *Włodzimierz Odojewski – Przemysław Bystrzycki. Miejsca wspólne* [w:] Ogród pełen światła. *Pisarstwo Włodzimierza Odojewskiego w kontekstach – autobiografizm, autotematyzm i publicystyka*, red. A. Przybyszewska, D. Nowakowska, Poznań 2023.
 - ▶ Alicja Przybyszewska, *Wydobyte z niepamięci. Droga twórcza Macieja Wierzbńskiego* [w:] *Piękna przenikliwość. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesor Elżbiecie Nowickiej*, red. A. Borkowska-Rychlewska, K. Lisiecka, Poznań 2023
 - ▶ Monika Puksza, *Ojczyzna, szkoła, wychowanie, praca* [w:] Jadwiga Zamoyska – *kobieta niezwykła*, dz. cyt.
 - ▶ Magdalena Tyl, *Nieznany autograf Iłakowiczówny*, „Winieta” 1/2023.
 - ▶ Magdalena Tyl, *Słuchowiska radiowe Włodzimierza Odojewskiego*, w: *Ogród pełen światła*, dz. cyt.
 - ▶ Katarzyna Wojtaszak, *Co czyta Poznań? 2022*, „Winieta” 1/2023.
Katarzyna Wojtaszak, *Zdaniem bibliotekarza: jak biblioteki mogą wykorzystać moc Internetu*, „Poradnik Bibliograficzno-Metodyczny. Kwartalnik Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury” 3/2023.
 - ▶ Marta Wróblewska, *Przed pierwszą wizytą w bibliotece*, „Przedszkole” 11/2022 (dystrybucja: 2023).
 - ▶ Joanna Ziółtecka, *Jesienna przygoda z Kopernikiem*, „Winieta” 2/2023.
- W Nakładem Biblioteki Raczyńskich w 2023 roku ukazało się krytyczne wydanie powieści Przemysława Bystrzyckiego, której maszynopis przechowywany jest w naszych zbiorach, scenariusze zajęć przybliżających postać Jadwigi Zamoyskiej oraz dwa numery „Winiety”.
- ▶ Przemysław Bystrzycki, *Labirynt. Elegia żałobna. Powieść*, postłowie Krzysztof A. Tochman, nota edytorska Alicja Przybyszewska, Poznań 2023.
 - ▶ *Jadwiga Zamoyska – kobieta niezwykła. Scenariusze zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych*, konsult. meryt. prof. UAM dr hab. Magdalena Biniaś-Szkopek (Biblioteka Kórnicka), Poznań 2023.
 - ▶ „Winieta” 1(83)/2023.
 - ▶ „Winieta” 2(84)/2023.

Dzielimy się wiedzą

Nasi bibliotekarze są zapraszani z referatami na konferencje naukowe oraz branżowe. Od kilku lat przygotowujemy też wykłady dla bibliotekarzy polonijnych, którzy z dala od Polski prowadzą biblioteki – szkolne, społeczne, parafialne, publiczne – dla rodaków. W minionym roku byliśmy ponadto organizatorami – we współpracy z Biblioteką Jiřeho Mahena w Brnie – dwóch konferencji pod wspólnym tytułem Biblioteka – ostoja w burzliwych czasach. Pierwsza odbyła się w kwietniu w Brnie, druga w październiku, w Poznaniu.

O czym mówimy podczas konferencji, seminariów, wykładów? Jakich informacji i jakiej wiedzy szukają u nas bibliotekarze? Oto wykaz naszych tegorocznych wystąpień.

Referaty oraz warsztaty wygłoszone i poprowadzone przez pracowników BR podczas konferencji naukowych i branżowych

- ▶ Alicja Jarmuła, *Biblioteka pełna pomysłów, czyli o pracy pedagoga w bibliotece z dziećmi i rodzicami*, referat dla studentów WSE UAM.
- ▶ Michał Charubin, Agata Miśko, *Nie tylko duża czcionka. Oferta Biblioteki Raczyńskich dla seniorów*, referat wygłoszony podczas pierwszej międzynarodowej konferencji *Biblioteka – ostoja w burzliwych czasach*. Brno, 18-19 kwietnia 2023.
- ▶ Wojciech Graś, *O potrzebie stworzenia wskazówek metodycznych dla opracowania zbiorów specjalnych na przykładzie starodruków*, referat wygłoszony podczas konferencji *Hinc Omnia: Niedoceniane bogactwo. Wykorzystanie danych bibliograficznych i katalogowych zbiorów specjalnych w badaniach naukowych*, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, 20 listopada 2023.
- ▶ Katarzyna Kamińska, mowa podczas otwarcia I Konferencji Naukowo-Methodycznej *Dziecko w zaczarowanym kręgu książki*, inaugurującej cykl Wydarzeń Konferencyjnych „Czytajmy Dzieciom!”. Poznań, Wydział Studiów Edukacyjnych UAM, 29 maja 2023.
- ▶ Katarzyna Kamińska, *Współpraca z Biblioteką w Brnie*, referat podczas konferencji *Praktyczne aspekty zarządzania strategicznego w bibliotekach. Zarządzanie zmianą z cyklu Porozmawiajmy o bibliotekach*, Łódź, 19-20 października 2023.
- ▶ Katarzyna Kamińska, Grażyna Piskorz, *Bibliotekarze i biblioteki dla Ukrainy (na przykładach poznańskich i wielkopolskich)*, referat wygłoszony podczas pierwszej międzynarodowej konferencji *Biblioteka – ostoja w burzliwych czasach*. Brno, 18-19 kwietnia 2023.
- ▶ Krzysztof Klupp, *Kontakty Jana Zachariasiewicza z Józefem Ignacym Kraszewskim w świetle zachowanej korespondencji*, referat wygłoszony podczas sesji naukowej w Radymnie w 200-lecie urodzin Jana Zachariasiewicza, zorganizowanej przez Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Kazimierza Marii Osińskiego w Przemyślu oraz Miasto Radymno, 9 września 2023.

- ▶ Anna Kołodziejczyk, *Biblioteka jako towarzysz i bezpieczna przystań dla dzieci w trudnych czasach*, referat podczas drugiej międzynarodowej konferencji *Biblioteka – ostoja w trudnych czasach*, Biblioteka Raczyńskich, Poznań, 10 października 2023.
- ▶ Maria Łukasiewicz, *Filia na pustyni kultury*, referat podczas konferencji *Praktyczne aspekty zarządzania strategicznego w bibliotekach. Zarządzanie zmianą z cyklu Porozmawiamy o bibliotekach*, Łódź, 19-20 października 2023.
- ▶ Olga Paszkowska, *Biblioteka jako przestrzeń integracji społecznej dla seniorów*, referat podczas drugiej międzynarodowej konferencji *Biblioteka – ostoja w trudnych czasach*, Biblioteka Raczyńskich, Poznań, 10 października 2023.
- ▶ Piotr Pokora, *Baza proweniencyjna Biblioteki Raczyńskich jako punkt wyjścia do badań historii księgozbiorów w Wielkopolsce*, referat wygłoszony podczas konferencji *Hinc Omnia: Niedoceniane bogactwo. Wykorzystanie danych bibliograficznych i katalogowych zbiorów specjalnych w badaniach naukowych*, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, 20 listopada 2023.
- ▶ Piotr Pokora, *Nieznana część biblioteki parafii luterańskiej w Lesznie w zbiorach Biblioteki Raczyńskich*, referat wygłoszony podczas konferencji *Wokół Jana Jonstona. Miejska Biblioteka Publiczna im. S. Grochowiaka w Lesznie*, 15-16 czerwca 2023.
- ▶ Piotr Pokora, *Woluminy z księgozbiorów królewskich w zbiorach Biblioteki Raczyńskich*, referat wygłoszony podczas konferencji *Kolekcje królów polskich*, Zamek Królewski w Warszawie, 11-13 grudnia 2023.
- ▶ Alicja Przybyszewska, *Późna twórczość Przemysława Bystrzyckiego w świetle zachowanej spuścizny literackiej*, referat wygłoszony podczas konferencji *Przemysław Bystrzycki: zesłaniec, cichociemny, pisarz. W stulecie urodzin*. Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyślu, IPN Rzeszów, 23 maja 2023.
- ▶ Monika Puksza, *Kultura w galerii*, referat podczas konferencji *Praktyczne aspekty zarządzania strategicznego w bibliotekach. Zarządzanie zmianą z cyklu Porozmawiamy o bibliotekach*, Łódź, 19-20 października 2023.
- ▶ Magdalena Tyl, *Od „Najkrótszej drogi” do „Znaku cichociemnych”*, referat wygłoszony podczas konferencji *Przemysław Bystrzycki: zesłaniec, cichociemny, pisarz. W stulecie urodzin*. Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyślu, IPN Rzeszów, 23 maja 2023.
- ▶ Katarzyna Wojtaszak, *Współpraca z wydawcami: nowe możliwości, nowi czytelnicy*, referat podczas drugiej międzynarodowej konferencji *Biblioteka – ostoja w trudnych czasach*, Biblioteka Raczyńskich, Poznań, 10 października 2023.
- ▶ Katarzyna Wojtaszak, *Jak bibliotekarz staje się radiowcem. O podcastach w codziennej pracy bibliotek w Bergen i w Poznaniu*. Prezentacja podczas Book Forum. Organizatorzy: Legimi S.A., Literacka SP. z o.o. BookScout.AI.

Wykłady pozakonferencyjne

- ▶ Katarzyna Kamińska, *Innowacje w Bibliotece Raczyńskich*. Prezentacja podczas narady dyrektorów dużych bibliotek z udziałem m.in. dyr. BN, dr Tomasza Makowskiego. Miejska Biblioteka Publiczna w Łodzi, 22 stycznia 2023.
- ▶ Katarzyna Kamińska, przemówienie podczas otwarcia Leszczyńskiej Galerii Książki. Miejska Biblioteka Publiczna w Lesznie, 22 kwietnia 2023.
- ▶ Katarzyna Kamińska, zaprezentowanie Biblioteki i oprowadzenie po Bibliotece Raczyńskich grupy dyrektorów bibliotek podczas narady dyrektorów dużych bibliotek. Poznań, Biblioteka Raczyńskich, 14 kwietnia 2023.
- ▶ Krzysztof Klupp, *Anna Jagiellonka, bohaterka „Infantki” J.I. Kraszewskiego*. Prelekcja wygłoszona w Domu Polonii z okazji święta Kaziuka, 7 marca 2023.
- ▶ Krzysztof Klupp, *„Matka” polskich Wazów. Anna Jagiellonka w powieści J. I. Kraszewskiego „Infantka”*, prelekcja wygłoszona podczas spotkania Wazowie w 500-lecie objęcia tronu w Szwecji. *Bliscy czy dalecy? Wieczór wazowski w Pracowni-Muzeum J. I. Kraszewskiego*, 12 grudnia 2023.
- ▶ Krzysztof Klupp, *„Niezasłużony, a szczęśliwy bierze”*. Jubileusz 50-lecia pracy literackiej Kraszewskiego, *dary jubileuszowe w PMJIK*, prelekcja wygłoszona w Muzeum Kraszewskiego w Dreźnie, 4 czerwca 2023.
- ▶ Piotr Pokora, *Herby Śremu*. Wykład na uroczystościach związanych z 750-leciem lokacji Śremu. Muzeum Śremskie, 14 czerwca 2023.
- ▶ Alicja Przybyszewska, *Drogi życia i szlaki twórcze Przemysława Bystrzyckiego*, wykład dla słuchaczy sekcji literackiej Uniwersytetu III Wieku, 13 listopada 2023.

- ▶ *Czy wydawcy są jeszcze potrzebni?* Panel dyskusyjny. Biblioteka Raczyńskich, 10 czerwca 2023.

Prowadząca: Katarzyna Kamińska, dyrektorka Biblioteki Raczyńskich, wieloletnia dyrektorka Wydawnictwa Miejskiego Poznania. Paneliści: Monika Długa, dyrektorka wydawnicza Wydawnictwa Poznańskiego; Grażyna Piskorz, zastępczyni dyrektorki Biblioteki Raczyńskich, wieloletnia redaktorka i zastępczyni redaktora naczelnego w Wydawnictwie Święty Wojciech; Radosław Nawrot, pisarz i dziennikarz.

- ▶ *Ludzie książki w obliczu wojny*. Panel dyskusyjny. Biblioteka Raczyńskich, 7 marca 2023.

Prowadząca: Katarzyna Kamińska, dyrektor Biblioteki Raczyńskich. Paneliści: Larysa Luhova, dyrektorka Lwowskiej Obwodowej Biblioteki dla Dzieci; Małgorzata Grupińska-Bis, dyrektorka Biblioteki Wojewódzkiej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu; Monika Długa, dyrektorka wydawnicza Wydawnictwa Poznańskiego; Agata Romaniuk, pisarka, autorka m.in. *Balu u lamorożca. Polsko-ukraińskich bajek o przyjaźni*; Dariusz Kawa, przedstawiciel Instytutu Książki.

- ▶ *Wydawcy i rynek książki – współczesne wyzwania*. Panel dyskusyjny z udziałem przedstawicieli poznańskich instytucji wydawniczych. Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu – Czytelnia Nova, 6 czerwca 2023.

Prowadząca: Katarzyna Kamińska, dyrektorka Biblioteki Raczyńskich. Paneliści: dr Małgorzata Dąbrowicz, dyrektorka Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu; Joanna Gaca-Wyczółkowska, p.o. dyrektora Wydawnictwa Miejskiego Poznania; prof. UAM dr hab. Katarzyna Krzak-Weiss, redaktorka naczelną Wydawnictwa „Poznańskie Studia Polonistyczne”; red. Michał Staniszewski, Wydawnictwo Nauk Społecznych i Humanistycznych UAM; dr Eliza Szybowicz, redaktorka naczelną Wydawnictwa Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Szkolenia branżowe i wykłady dla bibliotekarzy prowadzone przez pracowników merytorycznych BR

- ▶ Małgorzata Chrzastowska, Magdalena Słowińska, *Współczesna literatura polska dla dzieci i młodzieży*, wykład online dla bibliotekarzy polonijnych (cykl organizowany przez Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” we współpracy z Biblioteką Raczyńskich).
- ▶ Wojciech Graś, *Skarby polskich bibliotek*, wykład online dla bibliotekarzy polonijnych (cykl organizowany przez Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” we współpracy z Biblioteką Raczyńskich).
- ▶ Dagmara Józefczyk, Weronika Wieczorek, *Wszystko w zasięgu ręki. Zasoby bibliotek cyfrowych w Polsce i na świecie*, wykład online dla bibliotekarzy polonijnych (cykl organizowany przez Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” we współpracy z Biblioteką Raczyńskich).
- ▶ Ewa Obrębowska-Piasecka, *Performer w bibliotece. Formy pracy z książką*, wykład online dla bibliotekarzy polonijnych (cykl organizowany przez Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” we współpracy z Biblioteką Raczyńskich).
- ▶ Katarzyna Wojtaszak, *Na spotkaniu i na spacerze. Na żywo i online z Biblioteką Raczyńskich. Metody działań proczytelniczych i organizacja czytelnictwa*, wykład online dla bibliotekarzy polonijnych (cykl organizowany przez Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” we współpracy z Biblioteką Raczyńskich).

Strona internetowa BR

Liczba unikalnych użytkowników naszej strony w tym roku zauważalnie spadła. Jedną z głównych przyczyn są dwie poważne awarie bibliotecznych serwerów, zwłaszcza druga, która na wiele dni odcięła użytkowników Biblioteki między innymi od naszej strony, katalogu elektronicznego i kontaktu mailowego.

- ▶ Liczba unikalnych użytkowników w 2023 roku: **132 190**
- ▶ W przeliczeniu na 1000 mieszkańców: **244**
- ▶ Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach w 2022 roku: **234**

[KATALOG ONLINE](#) | [O BIBLIOTECE](#) | [FILIE](#) | [MUZEA](#) | [BAZY](#) | [AUDIOPRZEWODNIK](#)

Budżet biblioteki

Środki zapewnione przez Organizatora

Dotacja podmiotowa	26 376 334,00 zł
dotacja SP na zakup książek	35 194,00 zł
dotacja SP na działalność kulturalną w filiach	23 500,00 zł
Budżet obywatelski	
projekt <i>Zielone fyrtle. Niech połączą nas drzewa</i>	160 000,00 zł
projekt <i>Kultura na fyrtlach</i>	14 910,00 zł
Dotacje celowe - zakupy inwestycyjne (nowa macierz)	498 027,00 zł
Dotacje celowe – modernizacje w filiach	319 463,89 zł
wymiana drzwi Filii 38	4 299,99 zł
osuszanie fundamentów Muzeum H. Sienkiewicza	160 696,07 zł
przebudowa wejścia F56	10 987,83 zł
dokumentacja modernizacji kamienic przy ul. Wronieckiej 14 i 15	143 480,00 zł

Środki z innych źródeł

Dotacje z MKiDN	181 685,00 zł
wydanie <i>Labiryntu</i> P. Bystrzyckiego	11 755,00 zł
projekt <i>Jesień z gwiazdami</i>	30 000,00 zł
projekt <i>Dzieciństwo na trzepaku</i>	13 930,00 zł
NPRCz 2.0 – zakup nowości do zbiorów bibliotecznych	126 000,00 zł
Dotacja PFRON – projekt <i>Kultura bez barier</i>	40 200,00 zł
Przychody własne	734 951,18 zł
przychody za sprzedaż produktów	1 915,47 zł
przychody usług statutowych	25 789,98 zł
przychody z najmu i sprzedaży	211 094,06 zł
opłaty czytelnicze za przetrzymanie zbiorów, karty	496 151,67 zł
Środki z EOG	
projekt <i>Sztuczna inteligencja w służbie książki</i>	175 317,27 zł
projekt <i>Rok po wojnie</i>	41 163,59 zł
Środki z UE	
projekt <i>Modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich...</i>	2 283 946,80 zł

Redakcja

Opracowanie

- ▶ Grażyna Piskorz - I zastępca dyrektora

Autorzy fotografii

- ▶ Agnieszka Bastrzyk – s. 27
- ▶ Artur Bądkowski – s. 36, 66, 69
- ▶ Małgorzata Będlewska – s. 35
- ▶ Michał Charubin – s. 22, 28
- ▶ Zofia Jazdon – s. 26
- ▶ Lucjan Jeziorny – s. 50
- ▶ Joanna Klein – s. 42
- ▶ Aneta Kostić – s. 23
- ▶ Anna Kozłowska – s. 47
- ▶ Michalina Kucemba – s. 71
- ▶ Iwona Kupka – s. 29
- ▶ Marcin Ławniczak – s. 79
- ▶ Bartosz Nowacki – s. 24
- ▶ Paulina Nowak – s. 1, 3, 4, 8, 9, 15, 18, 19, 20, 21, 37, 39, 40, 41, 46, 51, 53, 56, 57, 67, 70, 72, 73, 74, 77, 80, 89

- ▶ Oliwia Ozygała – s. 34
- ▶ Sławomir Pacholczyk – s.54, 55
- ▶ Marta Pośrednik – s. 38
- ▶ Tomasz Proć – s. 63, 85
- ▶ Katarzyna Wojtaszak – s. 25, 51
- ▶ adverdesign/Pixaby – s. 90, 91

Autorzy / źródła grafik

- ▶ Zofia Jazdon – s. 26, 28
- ▶ Paulina Nowak – s. 23, 24, 30, 31, 32, 33, 41, 45, 58, 59, 60, 61
- ▶ Oliwia Ozygała – s. 34
- ▶ Sławomir Pacholczyk – s. 11, 12, 13, 14, 48, 49, 62, 64, 68
- ▶ Alicja Krygier – s. 43
- ▶ grafika ze Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich – s. 5
- ▶ We need Ya Bookclub – s. 25

Projekt graficzny i skład

- ▶ Paulina Nowak

